



“Bandrol Uygulaması’na İlişkin Usul ve
Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5. maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde
bandrol taşınması zorunlu değildir.”

Genel Yayın Sıra No: 251
2016 / 3
ISBN No: 978-605-9050-68-5
Yayıncı Sertifika No: 12457

Yayına Hazırlayan
İstanbul Barosu Yayınları

Şahkulu Mah. Serdar-ı Ekrem Cad. No:7
Galata-Beyoğlu-İst.
Tel: (0212) 251 63 25 / Faks: (0212) 293 89 60
Yayın Kurulu: (0216) 427 37 22
www.istanbulbarosu.org.tr
dergi@istanbulbarosu.org.tr

Tasarım / Uygulama / Baskı
Ege Reklam ve Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No: 4 / 1
347047 Ataşehir-İstanbul
Tel: (0216) 470 44 70 / Faks: (0216) 472 84 05
www.egebasim.com.tr

Birinci Basım: Ocak 2016

Bu kitap İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Kararı ile
bin adet basılmıştır.

**İSTANBUL BAROSU
PANEL**

**AVUKATLIK ÜCRET
SÖZLEŞMELERİ**

**9 Eylül 2015
İstanbul Adalet Sarayı Konferans Salonu**



İSTANBUL BAROSU YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Açılış Konuşmaları.....	6
Av. Ferda GOCUKOĞLU	7
Av. Mehmet DURAKOĞLU	7
Av. Necmi ŞİMŞEK	10
Candaş İLGÜN	12
Murat AYDIN	37
Av. Ali Kemal ALPARSLAN	59
Soru - Yanıt.....	65

AVUKATLIK ÜCRET SÖZLEŞMELERİ

09 Eylül 2015, İstanbul Adliyesi

Av. FERDA GOCUKOĞLU- Değerli hâkim ve savcılarımız, sevgili meslektaşlarım, değerli konuklar; ben Meslek Sorunları Kurulu Sekreter Av. Ferda Gocukoğlu, öncelikle kurulum ve kendim şahsım adına etkinliğimize hoş geldiniz diyorum. Öncelikle panelimizi yönetmek üzere Baromuz Yönetim Kurulu Üyesi ve Kurulumuzun Koordinatörü Av. Necmi Şimşek'i davet ediyorum. Şimdi değerli panelistlerimiz, Yarıgıtay 13. Hukuk Dairesi Sayın Üyesi Candaş İlgün'ü, Karşıyaka Hâkimi Sayın Murat Aydın'ı ve Sayın Av. Ali Kemal Alparslan'ı davet ediyoruz. Baro Başkanımız Sayın Ümit Kocasakal mazeretleri sebebiyle gelemediklerinden açılış konuşmasını yapmak üzere baro başkan yardımcımız Sayın Av. Mehmet Durakoğlu'nu kürsüye davet ediyorum.

Av. MEHMET DURAKOĞLU*- Sayın yargıçlar, değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım, sevgili katılımcılar; İstanbul Barosunun meslek sorunları kurulunun hazırladığı bu panele hoş geldiniz dileklerimi sunarım başlıyorum. Değerli Baro Başkanımızın bu aralar profesörlük tezini yazmakta ısrarlı olması nedeniyle kendini kapattığı için burada bulunmadığı, ama siz-

* İstanbul Barosu Başkan Yardımcısı

lere saygı ve sevgilerini iletme görevini de yerine getireyim. Bu panel bizim açımızdan son derece önemli bir panel, biz bir süredir meslek olarak çok büyük sorunları karşılamakla görevli hale geldik baro olarak, gerçekten de mesleğimize ilişkin pek çok tırnak içinde saldırıyla karşı karşıyayız ve mesleğin itibarsızlaştırılmasına ilişkin de pek çok olguyla karşı karşıyayız. Dolayısıyla yine tırnak içinde ifade etmeliyim ki bir meşru müdafaa halindeyiz. Bu sorunları konuşurken bir taraftan diğer taraftan da teknik anlamda doğrudan doğruya avukatlık mesleğine ilişkin bu sorunun benzeri sorunlarla karşılaşılıyor. Biz gerçi kendi içimize dönük bir özeleştiri yaparsak ben en azından 10 yıldır bu baroda yöneticilik yapan birisi olarak rahatlıkla söyleyebilirim ki avukatlık mevzuatına ilişkin konuları en az bilenler galiba avukatlar, biz böyle söküğünü dikemeyen terzi gibiyiz. Dolayısıyla bu konulara ilişkin yaklaşımlarımız çok fazla değil, gerçi özellikle yaptığımız ücret sözleşmelerinin sevgili yargıçlarımız tarafından da iptale edilmesine yönelik olarak özel bir çaba da görüyoruz. Böylece asgari ücret tarifesine mahkûm olmak gibi bir durumla da karşılaşılıyor, ama özellikle vekâlet ilişkisinin tüketici hukukuna dahil edilen bir olgu haline getirilmiş olmasının bizi meslek olarak yaraladığını söylemek istiyorum. Siyasal iktidarın bir yasa yaparken bu türlü bir bakış açısı sergilemiş olmasına, üstelik bunu sergilerken bir biçimiyle de olsa barolara ilişkin ya da Türkiye Barolar Birliğine ilişkin herhangi bir sorgulamaya girişme-

mesi, onun da bir en azından danışma ilişkisi içerisinde girişmemiş olmasını çok anlamlı buluyorum. O nedenle de sözlerime mesleğimize ilişkin pek çok olguyu karşılamakla görevliyiz diyerek başladım. Bu da o olgulardan birisi.

Şimdi teknik anlamda böyle baktığımız zaman, olaya böyle baktığımız zaman bizim en azından kendi varlığımızı bütün bu yaşanan olumsuzluklara karşı devam ettirmek irademinin bir sonucu olarak doğru ve teknik biçimde bir ücret sözleşmesini başarabilmemiz, bu anlamda ortaya çıkan yargıları kırabilmemiz, özellikle Yargıtayın bizim bakış açılarımıza yönelik değerlendirmelerindeki değişiklikleri doğru kavrayabilmemiz yaşamsal bir önem taşıyor. Biz bu nedenle bu panelimizi sadece bugün burada bulunan katılımcılarla değil, belki de bütün avukatlarla pekiştirebilmek adına bütün meslektaşlarımızın bu açıdan ortaya çıkan durumu kavramalarını mutlaka gerekli gördüğümüz için bunu sağlamakla, ancak bir kitap basarak gerçekleştirebileceğimizi düşündüğümüz için burada bulunan meslektaşlarımızın sayısına bakmaksızın değerlendirme yapmanız bakımından söylüyorum, mutlaka en kısa zamanda bunu kitaplaştırarak bütün meslektaşlarımıza da ulaştırmak gayesi içerisindeyiz.

Çok önem verdiğimiz bir panel olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Bu nedenle öncelikle Meslek Sorunları Kurulumuza çok teşekkür ediyorum. Onların verdikleri emek bizim açımızdan, mesleğimiz açısından son derece önemli.

Salonu bizimle paylaşan başsavcılığımıza çok teşekkür ediyorum ve bu panelin gerçekleşmesini sağlayan ve panele bizzat katılarak gelen Sevgili Meslektaşımıza, Sevgili Yargıcımıza ve Sevgili Yargıtay üyemize de çok çok teşekkür ediyorum. Bu teşekkürü gerçekten yine tırnak içine alarak özel olarak söylüyorum, borç olarak niteliyorum. Konu bizim için önemli olduğu için onların bizim önemli bulduğumuz bu hususu, hassasiyetimizi paylaşıyor olmalarını da son derece anlamlı buluyorum. Sizlerin de bu açıdan, bu panelden yararlanacağız düşüncesiyle hepimize sevgiler, saygılar sunuyorum, sağ olun.

Av. NECMİ ŞİMŞEK* - Evet, panelimizi açalım. Yalnız değerli konuklar, değerli konuşmacılar, İstanbul Barosunun Sevgili Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım, değerli yargıçlar ve hâkimler; ben paneli açmadan önce çok yakın bir geçmişte içimizi fevkalade yakan, ulusal güvenliğimizi tehdit eden, tehlike altına atan son terör olaylarında yaşamını kaybeden bütün aziz şehitlerimizin aziz hatıraları önünde hepinizi bir dakikalık saygı duruşuna davet ederek açmak istiyorum.

(Saygı Duruşu)

Evet, hepiniz panelimize hoş geldiniz. İstanbul Barosu Meslek Sorunları Kurulunun düzenlediği “Avukatlık Ücret Sözleşmeleri Paneli” için bir araya geldik. Ben bunun için değerli konuş-

* İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi

macılarımıza, katkı sunan, bizleri aydınlatan, böyle güncel ve önemli bir konuda ve tartışmalı bir konuda bizleri aydınlatma lütfunda bulunan bütün konuşmacılarımıza teşekkür ediyorum. Panelimize üç konuşmacımız katkı sunacaklar. İlk konuşmacımız Sayın Candaş İlgün, Yargıtay 13. Hukuk Dairesi üyemiz “*Yargıtay Uygulamasında Avukatlık Ücret Sözleşmeleri*”yle ilgili bir sunum yapacaklar. İkinci konuşmacımız Sayın Hâkim Murat Aydın Karşıyaka Adliyesinde İzmir’de Ceza Hâkimi, bu konuda inanılmaz deneyim sahibi bir üstadımız “*Avukatlık Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar*”la ilgili bir sunum yapacak. İstanbul Barosuna kayıtlı avukat üstadımız Ali Kemal Alparslan “*Avukatlık Yönünden Ücret Uyuşmazlığı*”yla ilgili bir sunum yapacaklar.

Panelimize ayrılan süre yaklaşık iki saatlik bir süre, 16.30’da bitirmeyi düşünüyoruz. Değerli konuşmacıların 20’şer dakikalık bir konuşma süreleri var, öyle mutabık kalındı. Geri kalan son bir saatlik bölümde tartışmaya açılacak. Tartışmalar gezici mikrofonlarca konuşmacılarımıza yöneltilecek şifahi sorulardan oluşuyor. Konuşmalarda belli bir süre kısıtlaması yok, sorularda yalnız bir saatlik süreye azami ölçüde dikkat edilmesi gerektiğini değerli arkadaşlarımızdan istirham ediyorum. Bir de konuşmacılarımızdan Sayın Candaş İlgün Yargıtay üyesi ve avukatlık ücret sözleşmeleriyle ihtilaflarla ilgili bölüme bakan bir bölüm, onun için halen Yargıtayda devam eden somut konulara özellikle girilmemesi gerektiğini ben arkadaşlar-

dan istirahat etmek zorundayım. Tartışma konusu bölümü konuşmacılarımızın konuşmalarından sonra son bir saatlik bölümde yapılacak. Bu hatırlatmalardan sonra cep telefonlarıyla ilgili bir hatırlatma yapmaya gerek görmüyorum, o konuda duyarlı davranacaklarından eminim. Panelimizin başarılı geçmesini diliyorum ve ilk konuşmacımız olarak Yargıtay 13. Hukuk Dairesi Üyemiz Sayın Candaş İlgün'e mikrofonu bırakıyorum, buyurun Sayın İlgün.

CANDAŞ İLGÜN*- Teşekkürler Sayın Başkan. Ben de öncelikle bu panelin organize edilmesinde emeği geçen başta İstanbul Barosu Yönetimine ve Sayın **Yalçın Çakıcı Bey**e teşekkürlerimi sunuyorum ve değerli siz katılımcılara, değerli hukukçu dostlara da bir cumartesi günü hepinize tekrar merhaba ve hoş geldiniz demek istiyorum.

Başlangıç konuşması yapan değerli konuşmacının da dile getirdiği konulardan da hareket ederek özellikle sorunlu alanları ve Yargıtayın önünde bir şekilde geçmiş yargı kararlarıyla kesinleşmiş, Yargıtayın bu konudaki avukatlık ücret sözleşmelerine ilişkin görüşlerini ihtiva eden ve güncel olan kararları sizlerle paylaşmayı arzu ediyorum.

Aslında konu tabii sıkıntılı bir konu, neden? Gerçekten bizim bu avukatlık sözleşmeleri dairesimizin kurulduğu andan itibaren yerleşik uygulamalar olmakla birlikte yasa çok sık de-

* Yargıtay 13. HD Üyesi

ğişiklikler geçirdi. Hepiniz biliyorsunuz, 1136 sayılı Yasa en son 5043'le bir değişiklik oldu. Ardından da 6502'yle hiç beklenmeyen, belki de tahmin edilmeyen bir alana doğru kaydı. Neden 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunla başlamak istiyorum? Çünkü bence bu alanda uygulamada belki de ileride ne getireceğini şimdiden kestirmek zor, ama bu gerek uygulayıcıların, gerekse avukat camiasının yeni dönemde tüketici hukukundaki ve diğer Tüketici Kanununda yer alan şimdilik başlangıç olarak belirtmekte fayda var, örneğin sözleşmedeki haksız şart, müzakere etme, bilgilendirme ve buna benzer Tüketici Kanunundaki diğer hükümlerin de bu sözleşmelere veya avukatlık ücretine etkilerini ileriki dönemde göreceğiz. Tabii şimdi sizlere ben böyle Avukatlık Kanunu veya avukatlık sözleşmesi tanımından ziyade bizim dairemize geçen ve dairemizde sonuçlandırılmış ve dairemizin görüş olarak konuları aktarmakla mükellefim. Bu aktaracağım konuların Yargıtay kararı olanları zaten daire kararlarıdır, diğer bir kısımlarıysa benim şahsi görüşlerimdir, dairemi kesinlikle bağlamaz. Tabii yüksek mahkeme üyeliğinde sıkıntı şu: Kürsüdeyken bir şekilde o görüşünü söyler, Yargıtay bir karar verdiği zaman rahattınız. Tüm şahsi görüşüm veya demek ki benim görüşüm böyle değilmiş dersin, ama siz bir panelde, bir sempozyumda verdiğiniz bir cevap bir bakıyorsunuz ki temyizde bir dava dilekçesinin önünde yazılı olarak gelebiliyor veya bir yerde bir dava dosyasında sizin işte efendim şu ko-

nuşmasına şu şekilde bir cevap vermişti, ben de bu nedenle hatta belki de bu heyete katılması veya katılmaması şeklinde dilekçelerle de karşılaşabiliyoruz. O yüzden yüksek mahkeme üyeliğinde sempozyumda konuşmacı olanın böyle bir sorumluluğu olduğu için belki sıkıntılı alanlara veya sorunlu alanlara çok fazla da girmek bu nedenle istemiyorum veya giremiyorum mazeretim nedeniyle.

Şimdi değerli arkadaşlar, 6502 sayılı Kanun 28.05.2014 tarihinde yürürlüğe girdi. Bu yürürlüğe girmesiyle beraber kanunda açıkça hangi tip sözleşmelerin bu kanun kapsamında kalacağı açıkça belirtildi. Daha önce kürsüde tüketici hâkimi, asliye hukuk hâkimliği yapmış birisi olarak özellikle yargı uygulamalarında bazı dava türleri Tüketici Kanunu kapsamında görülüyordu. Yargıtay daireleri tarafından, Hukuk Genel Kurulu tarafından neydi? Eser, taşıma, simsarlık, vekâlet, bu sözleşmeler Yargıtay tarafından taraflardan biri tüketici, diğeri satıcı veya sağlayıcı olsa dahi aradaki hukuki işlemin bu nitelikte olması gerekçesiyle Yargıtayın yerleşik kararları dolayısıyla Tüketici Kanunu kapsamında değildi. Bunca özene yasa koyucu da 6502 sayılı Yasa değişikliğiyle özellikle aslında 4077'yle de bu yasa kapsamında kaldığını düşündüğüm eser, vekâlet, taşıma, simsarlık gibi sözleşmeleri de açıkça kanuna yazma yoluna gitmiştir. Demiş ki arkadaş, taraflardan birinin tüketici olduğu, diğerin de satıcı veya sağlayıcı olduğu ve aralarındaki tüketici işlemi olan bu davalar bu kanun kapsamındadır. Hızını

alamadı, dedi ki yarın ne olur, ne olmaz gene Yargıtay bazı işlemleri bunun içinde ayrık tutar diye bu sefer adını yazdı. Eser dedi, taşıma dedi, vekâlet dedi, simsarlık dedi. Bizzat hukuki uyumsuzluğun meri de buna benzer dedi. Daha da hızını alamadı, bankacılık dedi.

Şimdi burada işte sorunlu alan başladı. Daire ilk tabii o yasa değişikliğiyle beraber oturduk, bu vekâlet neyi kapsıyor? Biz dedik işte burada tamam eserde sorun yok. Eser tabii bu bildiğiniz hidroelektrik barajlarına yapılmasına ilişkin eser değil, bu bizim bildiğimiz eser bir mobilyacıya verdiğiniz bir ürün siparişi, terziye verdiğiniz bir elbise siparişi ve Yargıtay kararında geçtiği ... montajı, evinizin PVC pencere yapılması işi eser. İşte daire kararlarında bunlar eser sözleşmesi deyip, Tüketici Kanunu kapsamına çıkartılınca dediler ki eseri bunun içine yazalım, adınla yazalım, bir daha çıkartmak durumunda kalınmasın. Ardından taşıma neydi? Taraflardan biri tüketici, diğeri de satıcı, sağlayıcı, yani bu işi meslek edinen biri ilgili kargo firmasında bir eşyanız kayboldu veya hasara uğradı. Yargı kararları dedi ki taşıma hukuku Ticaret Kanununda yazıldı. Bu nedenle diğer iki şart tutsa dahi ben taşımayı bu kanun kapsamında görmem dedi. Yasa koyucu ne kaldı o zaman, taşıma olur dedi, taşımayı da yazıyorum. Ardından devam etti, simsarlık, yani emlak komisyonculuğu, yani tellallık. Yeni Türk Borçlar Kanunuyla simsarlık adı altına aldı, önceden tellaldı. Bildiğimiz açıkça daha çok Borçlar Kanununda uygulaması bulunan emlak komisyon sözleşme-

leri. Bu alanda da demek sektöründe çok şikâyet vardı. İşte yer gösterme sözleşmesi imzalatılıyor, aslında gösterilmediği halde ücretleri alındı veya bu sözleşme müzakere edilmedi gibi şikâyetler olunca yasa koyucu dedi ki arkadaş, taraflardan biri tüketici, diğeri emlakçi, yani bu işi meslek edinen biri, ama Yargıtay simsarlık sözleşmesini Tüketici Kanunu kapsamına çıkartıyor ya, ben simsarlığı da yazıyorum dedi. Ardından sigorta, dedi ki sigorta hukukundaki ihtilafları biliyorsunuz. Genel sigortası yaptırıyor-sunuz, primini almakta işte sigorta klozu bunu kapsamaz. Kasko yaptırıyor-sunuz aracı, efendim, bu teminat kapsamındaydı, şuydu buydu, sorunlar çıkıyordu. Yargıtay diyordu ki sigorta bu Tüketici Kanunu kapsamında sayılmaz deyip, açıkça kararlar vardı. Bizim yasa koyucu gene ben sigortayı da yazıyorum, devam etti, bankacılık. Efendim, hesap işletim ücreti olursa bankacılık işlemi, mevduat hesabından bir şekilde hackerler hesap boşaltırsa bankacılıktır, kredi kartı olursa davacı banka olursa genel mahkeme ticaret mahkemesi, tüketici olursa tüketici mahkemesi, neredeyse davacı, davalı sıfatına göre görevli mahkemenin değiştiği, hesap işletim ücreti mi, mevduat hesabı tüketici kredisi mi, cari hesap mı, birçok kafa karışıklığı olan 1 dedi ki: *“Bu bankacılık işlemidir, Tüketici Kanunu kapsamında değildir”* 19 dedi ki: *“Davacı kredi kartı alacaklısı banka olduğunda 5464 sayılı Yasa 44. maddesi hükmü vardı. Bu nedenle ticaret mahkemesindedir”* Yasa koyucu dedi ki: *“Arkadaş, bu görev konusundaki*

kargaşayı bitireceğim. Maaş hesabı bankacılık işlemi, hesap işletim ücretiyle ilgili cari hesap, ben hiçbirini anlamam, bankacılıkla ilgili tüm işlemleri ben bu kanun kapsamında sayıyorum” ve “*vekâlet*” dedi. Vekâletin başlangıcı nasıl dersenez, özellikle hasta-hekim hukuku. Yani özel hastaneye gittiniz, bir tedavi hizmeti satın aldınız. O hastanede aldığınız tedavi hizmeti dolayısıyla zarar gördünüz. Yargıtay bir müddet taraflardan biri tüketici, diğeri özel hastane hizmet veren, bu işi meslek kapsamında yapan biri dedi. Aradaki işleri tüketici işi yapsaydı, fakat sonra tekrar efendim, bu vekâlettir dedi ve Tüketici Kanunu kapsamından çıkarttı. Tüketici Kanunu kapsamında görülmesi için bir davanın 4077 sayılı Yasa zamanında üç unsur arıyordu, üç sacayağı vardı. Taraflardan biri tüketici olacak, diğeri satıcı veya sağlayıcı olacak. Yani biri bu işi ticaret, mesleki faaliyet kapsamında yapmayacak, diğeri bu işi profesyonelce yapan biri olacak, ama arada tüketici işlemi ayağı gelince sorunlar çıkıyordu. Yasa koyucu da bunun üzerine geldi, vekâleti buraya yazdı. İşte o zaman yine özel hastanelerden sağlık hizmeti satın alınmasındaki hasta-hekim hukukundaki hukuki ilişkinin adı nedir? Vekâlet. Yargı kararlarıyla doktrinde de bunun bir vekâlet olduğu, yani hekime giden hasta tedavi olmak amacıyla gider, ama sonucu garanti değildir, ama ne yapacak doktor orada? Tüm özen ve gayretini en üst düzeyde sergileyecek. Yani o hastanın iyileşmesi için tüm mesleğinin gerektirdiği en üst gayreti ve çabayı gösterecek. Vekâlet buna,

vekâlet dediğiniz zaman Türk Borçlar Kanunu vekâlete bakıldı. Doktrindeki tartışmalar bu konuda yazılan literatür tarandı ve yasa koyucunun bu meclisteki görüşmelere de bakıldığında bizim avukatlık sözleşmesinin temelinde de bir vekâlet ilişkisi olduğu, vekâlet kapsamında görüldüğü anlaşıldığından ve belki tartışmalardan biri taraflardan tüketici tamam, problem yok. Satıcı ve sağlayıcı, yani avukat bu işi mesleği gereği yapan biri noktasında belki çok ciddi itirazlar geldi, ama Yargıtayın ilgili dairesi oy birliğiyle, 11 üyenin katılımıyla oy birliğiyle vekâlet sözleşmesinin, yani avukatla müvekkil arasındaki vekâlet sözleşmesinin vekâlet ilişkisi yasadaki açıkça yazıldığı için Tüketici Kanunu kapsamında olduğu gerek bizim dairenin kararı, gerekse merci tayininin uyuşmazlığını çözmekle görevli olan Yargıtay 17. Hukuk Dairesi ki şimdi 20. Hukuk Dairesi oldu. Ne diyorum bu alanda? Biliyorsunuz ki görev konusunda ihtilaf çıktığı zaman aynı zamanda bu dosya nereye gider? A Mahkemesi dedi ki: Bu genel mahkeme asliye hukuk bakacak. B Mahkemesi dedi ki hayır, ona tüketici bakacak. Bu iki karar da kesinleşirse, temyiz edilmeksizin o takdirde nereye gidecek bu dosya? Görev uyuşmazlığı halli için merci tayini, o zaman bize gelmiyor. Yargıtayın ilgili 17 veya 20. Daireye gider. Şimdi artık 20. Hukuk, o dairenin de görüşü bu şekilde, yani görev tayin eden hangi mahkemenin hangi davaya bakacağını, hangi uyuşmazlığa bakacağını bakan dairenin de görüşü, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin de ittifakla verdiği karar

vekâlet ilişkisinin avukat ücret sözleşmesinden kaynaklı olan davaların tüketici mahkemesi görevinde olduğuna tereddütsüz karar verdi. Ancak tabii hasta-hekim hukukunda zaten tereddüt yoktu. Doktrinde zaten hasta-hekim hukukuna itirazlar da gelmedi. Çünkü zaten aslında hocaların da dediği baştan beri vekâlet, ta baştan beri aslında olmalıydı. Yasada onu vekâlet diye aslında yazmaya da gerek yok. Hatta bir kısım hocalar yasa koyucunun bu yazmasını biraz da Yargıtayın kararlarından dolayı olduğunu söyledi. Yani biz aslında 4077 zamanında da eseri, taşımayı, simsarlığı, sigortayı, vekâleti, bankacılığı bu kanun kapsamında görüyoruz, ama madem siz dışında mı tuttunuz, biz de size tek tek yazarız şeklinde bir sayma yöntemi güttü, hızını alamadı ve benzeri dedi. Tabii tüketici mahkemesi olunca daireye bu sefer şu tür kararlar da gelmeye başladı ki birazdan okuyacağım karar: Kooperatifin avukatıyla olan uyuşmazlığı. Oysa biz hâkimle hakikaten meslek içi eğitimlerde anlattığımız şu: Tüketici Kanununda kalması için yine bu yazdıklarım olmakla beraber ... Hani daha önceden test yöntemiyle yazılı kağıtlar okunduğu zaman doğru cevap şıklarını hocalar sigara deliğiyle deler, üzerine far, doğru cevaba göre de kaç doğru yaptığını öğrencinin bulurdu. Bazı uyanık öğrenciler de tabii hoca doğrudan nasıl olsa doğru şıkkın üzerine o deliği oturtacağı için o şıkların tümünü işaretler. Hoca onu fark edemez, oraya koyduğu zaman her halükarda doğru şıkkı görme şansını elde ederdi. Biz diyoruz ta-

raflardan biri tüketici olacak. Şimdi kooperatif tüketici sayılabilir mi? Sayılmaz. Ticari şirketin avukatıyla olan müvekkiliyle avukat ilişkisi sayılabilir mi? Sayılmaz. ... dediniz, Tüketici Kanunu dediniz, biz o üç unsurdan biri kapsama alanı, diğer o iki unsur hâlâ ayakta, hangi unsur? Tüketici olma unsuru ayakta, yani bu tüketici olma ögesi olacak yine her halükârda avukatla müvekkil arasında, tamam bir tarafı avukat olacak, ama diğer o iş sahibi müvekkil tacir şirket olmayacak veya bir ticari işle ilgili bir iş olmayacak. Yani bir ticari işletmenin, şimdi bizim arkadaşların bir kısmı Tüketici Kanunu kapsamına girdiğini bir şekilde duyunca efendim, işte neredeyse önündeki tüm dosyalar 28.05.2014'ten sonra açılan davalara görevsizlik verdiğini görüyoruz. Oysa biz diyoruz ki tüketici bu belki de Avukatlık Kanununda aslında uygulamasını daraltan da bir şey. Nedir? Ahmet Efendinin açtığı boşanma davasının vekâlet ilişkisi veya bir tapu tescil tahsili yoksa bir şirketin avukatlık ücretinden doğan veya şirketin ticari faaliyetinden doğan bir uyuşmazlıkta, kesinlikle bu kanun Tüketici Kanunu kapsamında değildir.

Bir de tabii ki bu kanun kapsamında olabilmesi için 28.05.2014'ten sonra açılan davalarda, yani şimdi bakıyoruz önceki tarihte açılanlara görevsizlik verdiğini görüyoruz. Önceki açılan davalarda bu iş kesinlikle Tüketici Kanunu kapsamında kalmaz. O halde ne diyoruz? İşin niteliği ticariyse veya bir ticari faaliyet konusuysa, o takdirde genel mahkemeler görevli olacaktır.

Örnek olayda davacı avukat davalı kooperatifin avukatlık işlerini yürüttüğünü ve hukuk danışmanlığı yürüttüğünü, ancak ücretin ödenmediğini, bu nedenle vekâlet ücreti alacağı davası açar. Davalıya tebligat çıkartır, mahkeme taraflar arasında vekâlet ilişkisi olduğundan dolayı dosyayı görevsizlikle tüketici mahkemesine gönderir. Verilen bu karar temyiz edilmek üzere dosya dairemize gelir. Dairemiz 2014 tarihli kararında eldeki davada davacı avukat, davalı yapı kooperatifince vekâlet ücretinin ödenmediğinden bahisle vekâlet ücretinin tahsili için yaptığı icra takibi ... iptalini istemektedir. Söz konusu bu yasanın vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıkların 6502 Sayılı Yasa kapsamında olması için mutlak surette taraflardan yalnız birisinin tüketici vasfını taşıması gerekir. Somut uyuşmazlıkta davacı kooperatif Tüketici Yasasında tanımlanan tüketici kapsamında olmadığından taraflar arasındaki ilişki 6502 sayılı Yasa kapsamında kalmamaktadır. Bu nedenle asliye hukuk mahkemesi sen görevli olmaya devam edeceksin, sen bu davada görevsizlik kararı veremezsin dedik.

Yine aynı şekilde avukatın sorumluluğundan dolayı bir dava açılacaksa, yine üç şartı arıyoruz. Taraflardan biri avukat olacak, bu işi mesleği gereği yapacak, diğeri tüketici olacak. Bu da aynı şekilde yine tüketici mahkemesinde, şimdi şu var: Tüketici mahkemesinde sadece tüketiciler dava açacakmış gibi bir algı var. Hayır, mühim olan üç unsurun birlikte olması, yoksa davacı veya davalı sıfatı olması önemli

değil. Demek ki avukatın vekâlet ücreti alacağı o dediğim şartlar dahilindeyse tüketici mahkemesinde, yine avukatın sorumluluğundan kaynaklı bir dava açılacaksa eğer ve taraflardan birinin tüketici olması kaydıyla yine tüketici mahkemesinde olacak. Yani davalı veya davacı sıfatı değişmeyecektir. Bunu ne şekilde diyoruz Yargıtay kararındaki cümle? Avukatlık Kanunu gereğince vekilin sorumluluğu halinde müvekkil tüketiciyse, bu durumda da avukat aleyhine açacağı davada tüketici mahkemesi görevli olacaktır o ticari iş ve ticari davaya ilişkin dediğim cümleler saklı kalmak kaydıyla.

6502'yle ilgili aşağı yukarı öncelikle şu an bizim önümüzdekilere göreve ilişkin, biz henüz daha bu yasanın içeriğinin uygulandığı, yani yasadaki diğer o maddelerin uygulandığı halter ve uygulamalar yok. Doktrinde neden buna ilişkin ben aykırı bir görüş görmedim, sadece Sayın Murat Aydın da görevli hâkim kitabında çok güçlü argümanlarla bunun Tüketici Kanunu kapsamında kalmaması gerektiğini söylemiş, ama gerek Sayın Şebnem ... Sayın ... görmüş sanırım, birkaç tane akademisyenin Tüketici Enstitüsünün geçen yıl Üsküdar'da düzenlediği sempozyum tebliğ notları, videoları da var internet sayfasında Tüketici Hukuku Enstitüsünün, oradaki tebliğlerinde de bu konu gündeme geldi. Onların da sempozyumda bir doçentimizin görüşü de aynı şekilde, avukatlık ücretinden doğan ve avukat sözleşmesinden kaynaklı davaların Tüketici Kanunu kapsamında kalması gerektiği, ancak belki sorun şu: Efendim, o

zaman avukat çıktı, ayıplı maldan geri iade mi yapacağız? Efendim, işte bedelde indirim iste-yeceğiz avukatlık ...

Değerli arkadaşlar, Tüketici Kanunu kapsamında kalması demek Tüketici Kanununda 4. maddesi, eski 5. madde, 3. madde cayma hakkı 30 gün değil, burada sorun şu: Tüketici Kanununda bir hüküm var. Diyor ki: *“Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır”* Yani biz eğer avukatlık sözleşmesine ilişkin yine eski 386, yeni 400 küsurlü maddeler yine aynı şekilde uygulanacak. Biz sadece burada görevli mahkemeye ilgili olarak ... yaptık, ama yarın önümüze avukatlık sözleşmesinde efendim, benden boş aldı, sözleşmeyi doldurdu veya gecikme zammını veya faizi yüksek yazdı veya sonradan doldurdu, bunlara ilişkin bir kararımız geçmedi. Sadece eski yasa döneminde bir şeye müdahale ettik, dahası hâkim de halletmişti, onadık. Aylık faiz olarak yüzde 20 faiz kararlaştırmış. Dedik ki olmaz, Borçlar Kanunu gabin hükümlerinden gittik. Avukatlık ücret sözleşmesinde efendim, gecikme ... müvekkil aylık yüzde 20 faiz ödemek zorundadır. Buna müdahale ettik veya zaman zaman da neredeyse müddeabihe yakın olan vekâlet ücretlerine müdahale ettik. O da yine Borçlar Kanunundaki gabin hükümleri ve Borçlar Kanunundaki hükümlerden yararlanarak, ama yeni dönemde bence artık Tüketici Kanunundaki o tüketiciyi koruyan, yani tüketicinin belki diğer bazı önce anlattığım konular değil, ama benim daha çok belki sorunlu olarak

gördüğüm özellikle sözleşmede müzakere etsinler. Yani sözleşmeyi müvekkiliyle konuşarak imzalatma veya sözleşmenin ... müvekkilinin kavradığını özellikle ispat etme noktasında avukatların sözleşme imzalatırken müvekkiline bu konuda gerekli uyarıları yapması konusundaki mükellefiyetleri biraz daha ağırlaştırmış diye düşünüyorum.

Şimdi konu avukatlık sözleşmesinin göreviyle ilgili konu bu, bizim daha çok önümüzde tabii ki Avukatlık Kanununda 5043 değişikliğiyle beraber konusu parayla ölçülebilen dava ve işlerde ücret. Biz daha çok bu alanda avukatlık ücreti sözleşmesi yapmışsa işimiz çok kolay; bir şekilde avukatlık ücret sözleşmesini önümüze koyuyoruz, ona göre gerek icra vekâlet ücreti, gerek akdi ücret, gerekse yargılama gideri ücretlerinde sorun olmuyor. Daha çok sorun başlangıçta avukatın bir şekilde tamam, bu işi alırım, hallederiz ağabey veya bir şekilde tamam, problem değil deyip, ardından belki kendi avukatıyla, kendi müvekkiliyle yaşadığı sorunlar. Bu nedenle aslında bu sorunların en aza indirilmesi için avukatların aslında başlangıçta sözleşme yapması bu işin belki de alfabeti diyebiliriz. Diyeceksiniz ki neden yapılmıyor? Çünkü sözleşme yapmayalım dediğiniz zaman müvekkil belki işi vermeyecek veya bir şekilde siz sözleşmede bir şey dediğiniz zaman size işin verilmeme riskini öngörmediğiniz için bir şekilde bu davayı alayım. Çünkü biliyorsunuz ki Avukatlık Kanunu 164 sözleşme olmasa bile yüzde 10-20 arasında bir ücret veriyor. Siz di-

yorsunuz ki hiç değilse yüzde 10-20 alırım, ama ne sürprizler var. Çünkü bazı davalar 164 kapsamında görülmüyor. Ne görülmüyor? İzaleyi şüyu davası, ortaklığın giderilmesi davası, imar planı iptal davası, icra müdürlüğünün yaptığı şikâyet, boşanma, bunların birçoğu daha şu an tarifini yazdım zaten. Diyor ki efendim, ben şu kadar liralık izaleyi şüyu davasını sonuçlandırdım. Efendim, işte ben icra müdürlüğünde şu kadar şikâyet dosyasına baktım veya imar planı iptal davası açtım idari yargıda, ama kanunda yazılı, işte boşanmada ne olduğu, hangi halde ne kadar ücret yazılacağı. Tamam, konusu parayla değerlendirilen dava olursa işimiz kolay, yani destekten yoksun kalma tazminatını açarsınız 500 000 lira, hiçbir şey almasan bile 50 lira cepten akdi yüzde 10, karşı yargılama gideri de yaklaşık kademeli küsur civarı da oradan tutar, ama birçok gayrimenkul davalarında işin ucu görüldüğü gibi değil. Özellikle taşınmazın aynına ilişkin tapu iptali tescil, muris muvazası, men'i müdahale veya gayrimenkule ilişkin davalar, onlarda da sorun çıkıyor. Başlangıçta bu davalar düşük harçla açılıyor. Düşük harçla açıldığı için ardından siz sözleşmede yapmadığınız için müvekkilinizle sorun yaşadığınızdan veya haksız azledildiğiniz zaman çözümü nasıl bulacak hâkim? Kanun açık, 164/4 Yargıtay uygulaması belki son 5 ... sayılı Yasa değişikliğiyle bu kısmen düzeltildi, ama Yargıtay uygulaması, genel kurul kararı uygulamaları, yerleşik içtihatlar diyor ki arkadaş -ne kadar ekmek, o kadar köfte diye bir tabir var- ne kadar harç

ödedin, o kadar müddeabihtir.

Efendim, bu arsa taşınmazın değeri 500 000 lira değil, 5 000 000 lira. Kim diyor bunu? Sen diyorsun. Neye göre diyorsun? İşte öyle, ama sen açarken o miktar üzerinden açmışsın ve dava sürmüştü 3 yıl, 5 yıl, şimdi bir de azil yemişseniz eğer azil haksız olsa bile harcı ödenen miktar üzerinden, Yargıtay'ın genel kuralında hiç belki en çok, belki patırtı çıkan alanlardan biri, ama uygulama bu. Demek ki bir gayrimenkul davası alıyorsanız harcını yüksek ödeyeceksiniz veya derhal yapılan keşif sonrasında hemen gidip hatta tırnak içinde cebinden harcı tamamlayıp gideceksin. Yoksa azli yediğin zaman müddeabih dava değeridir. Artı sulh halinde tam dava açtınız, bitireceksiniz, ardından bir baktınız ki azledildiniz. Efendim, bu azlin sebebi karşı tarafla anlaşmıştı. İşçiyi verdiler, 15 liralık dava açtık, 5 lira verdi, aldı tekrar işe, işçi de sana bay bay dedi veya münhasıran anlaşmıştı. ... Efendim, bizim emeğimiz ne olacak? Tamam, emek kutsal. Avukatlık ücret sözleşmesi yapmışsan ve avukatlık ücret sözleşmesini sulh halinde bizim en çok sorunlu alanlarımızdan biri şu: Evet, sulhta kanun çok güzel diyor. Her iki taraf müteselsil sorumludur gerek akdi vekâlet ücretini, gerek yargılama gideri ücretini, ama akdi vekâlet ücretindeki bu bölümü karşı tarafa senin öncelikle müvekkilinle avukat olarak imzaladığını daha önceden yapıldığını ispat etmen gerekiyor. Noterden yapılmıyor bu sözleşmeler, hep harici sözleşme. O halde ne yapıyor bazı avukat arkadaşlarımız? Muris mu-

vazaasına ilişkin bir dava mı aldı? Aldığı davada vekâlet ücreti hemen diyor ki bak, ey davalı, benimle bunun bir anlaşması var. Yüzde 20 üzerinden veya yüzde 25 üzerinden anlaşma yaptın, bak, benden habersiz bir şeyde sulh olursan aynı şekilde 165 Avukatlık Kanunu gereğince senin de kapını çalarım, bunu bil. Ondan sonra sulha otururken öbür taraf biraz da düşünüp bir dakika, hangimiz Allah aşkına sulha otururken bir de karşı tarafın avukatından dolayı bir vekâlet ücretinden dolayı kapınızın çalınacağını nereden biliyoruz? Bu nedenle Yargıtay uygulamasında özellikle akdi vekâlet ücretinin ispatı yönünden sıkıntılar yaşanıyor. Bunu belki şu an tarifede ... bir parça giderilebiliyor veya Avukatlık Kanunundaki hükmü, ama siz çok ciddi bir sözleşme yapmışsınız. Yine sizin elinizi tabiri caizse çırağa çıkartma dediğimiz bir sorunla karşılaşmamak istiyorsanız arkadaş, karşı tarafa bu ... hiçbir şekilde mahsuru yok, bilakis ispat yönünden bu sözleşmeyi, bunlar daha ... sırf sulh halinde beni efendim daha fazla yüksekte hasımdan almak için böyle bir sözleşme yaptı diye sizi böyle bir savunma getiremeyecek. Yine en çok boşanma davalarında, boşanma davalarında siz eğer sözleşme yapmazsanız boşanmayla birlikte açılan maddi ve manevi tazminat davası neye tabi? Maktu harca tabi, yani siz boşanma artı 5 000 000 maddi, 10 000 000 lira manevi tazminat davası açtınız. Çok da popüler X-Y arasındaki bir boşanma davası, şimdi siz boşanma davasında eğer sözleşme yoksa ne alırsınız?

Maktu alırsınız. İşte ama sizin sözleşmeniz olsa bir sıkıntı çekmezsiniz. O zaman sözleşmeyi ortaya koyarsınız, ama bizde daha çok dediğim gibi sözleşmenin, birçok davaların belki sorunlu alanlarından biri sözleşmenin bulunmaması. Tabii sizleri de anlıyorum bu camianın içinden birisi olarak, neden? Çünkü vatandaş biraz açıkçası sözleşme imzalamada çok da istekli değiller. Çünkü başka bir şekilde başka bir avukat meslektaşın başka teklifiyle karşılaşma durumu var. O an siz belki işi almayı amaçlıyorsunuz, evet, aslında bir şekilde işi almak daha avantajlı, çünkü Avukatlık Kanunu 164 gerek tarife bir şekilde avukatın haklarını koruyor. Bu daha çok konusu parayla olan işlerde de harcı ödenen miktarlar yönünde, yoksa diğerleri yönünden çok da iç açıcı bir durum ortaya çıkartmıyor. Dairemizin kararlarıyla ilgili olarak son dönemlerde avukatın sorumluluğu da son derece son zamanlarda gelen dava türlerinde onanmaya başladı. Önceden avukat vekâlet ücreti davaları çok geliyordu, şimdi avukatın sorumluluğu, çünkü bizde gerek gelişen teknoloji, gerekse insanların bilgiye erişimi veya hukuki müesseselere ulaşmanın önündeki engeller azaltıldı. Daha ulaşılır, yani UYAP'a giriyor, davasını aldığını öğrenebiliyor. Google'a yazıyor, bir şekilde onunla ilgili neler olabileceğini öğrenebiliyor. TMSF'ye ... veya ... zorunlu mali sigortayla olan o fonu alabiliyor, garanti fonunu arayabiliyor, bankayı arayabiliyor, sigortayı arıyor karşıyı ve internete giriyor, adresini bulabiliyor. Bir bakıyor ki müvekkili aradığı zaman

avukatı daha önce almış veya duruşmayı takip etmemiş, dava düşmüş veya temyiz süresini kaçırmış. Bu nedenle dönüyor kendi avukatına bu sefer, aslında avukatlık sorumluluğunda da 40. madde vekâletteki sorumluluktan bir nebze aslında avukatın lehine gibi düzenleme getirirse de Yargıtay uygulamasıyla avukatın sorumluluğunda biz diyoruz ki avukat en hafif kusurundan dahi sorumludur. Hatta biz İsviçre Federal Mahkemesinin kararındaki geçen bir cümleyi yavaş yavaş dairelerde oturtmaya başladık. Neydi? Avrupa Mahkemesinde ve İsviçre Mahkemesinde, İsviçre Federal Mahkemesindeki bir kararı oranın resmi yayın organında yayınlanıyorsa -ki orada çıkan diyelim şu an bizim Yargıtay Kararları Dergisi- Yargıtay Kararları Dergisi gibi bir dergide yayınlanan bir içtihadı açıkça, barizce hatalı bir dava açtığı zaman burada avukatı kusurlu tutma yolunda bir karar var. Yavaş yavaş daireler genel kurulda oraya doğru kayıyor. Yani avukat arkadaş kanunu bilecek. Yani eskisi gibi ben bir dava açayım, gitsin A mahkemesi, gitsin B mahkemesine, olmazsa idari yargıya gidelim, askeri yargı yok. Avukat değişen mevzuatı bilmek zorundadır. Dava ve takibi doğru miktarda ve süresinde açarak müvekkilin hak kaybına engel olacak en üst düzeyde davranış göstermelidir. Yani davasını takip edecek. Açılmamış sayılması veya gerekse duruşma saatini kaçırmayacak. 10 gün ... süresini takibe başlayacak. Eğer satış süresiyse, satış süresini kaçırmayacak. Gayrimenkullerdeki süre, menkullerde süre çok geli-

yor önümüze, yani satış süresini kaçırıyor, takipsiz bırakabiliyor. Yani özellikle bu yetki belgesi işi hem iyi, hem kötü; A avukatı davayı alıyor, bir şekilde alınca sonra bir arkadaşına böyle bir yetki belgesiyle, sonra avukat arkadaş giriyor iki celse, sonra onun duruşma gününü söylemiyor. Bir şekilde atlanıyor. O da iş yoğunluğundan sonra takip edemiyor, bakıyorsunuz dava açılmamış sayılmasına karar veriliyor. Özellikle yetki belgesiyle takip edilen bir davada asıl sorumluluk gene ilk vekâlet üzerinden avukata aittir. Çünkü yarın ücreti kim isteyecek? Bu avukat isteyecek. O yüzden biz avukat sorumluluğunda avukatın ... İş ben aldım, Candaş İlgün, kime getirdi bu işveren? Candaş İlgün'e getirdi, ama benim davayı hep Ahmet Demir götürdü benim için, ... veya yetki belgesi verdim. Başından sonuna kadar Sakarya'daki diyelim işi o götürdü. Buradaki benim olma rağmen o götürdü. Biz burada diyoruz ki burada eğer bu adam davası düşseydi kimin yakasını tutacaktı? Candaş'ın, vekâletnameyi ona verdi. Her ne kadar tümüyle Ahmet Demir bu davayı yürütse dahi Candaş İlgün'ün de asıl büroya işi getiren iş alan o olduğu için burada da en az 1/2 oranı işin, emeğin durumuna göre vekâlet ücreti verilen kararlarda onuyoruz. Yani avukatlık sorumluluğu son dönemlerde önümüze gelen bir dava bence aslında başlı başına baro ... (45.20) verilmesi gereken bir şey var. Çünkü avukatlarımız gerçekten biz işin ücret kısmını belki bugüne kadar öğrendik, ama belki aldığınız ücreti son dönemlerde mesela vekilin

sorumluluğu dediğim hekim sorumluluğu da, hekimler de bir şekilde artık mesleki sorumluluk sigortasına doğru da gitmeye başladılar, hekimin sorumluluğu da aynı şekilde. Çünkü artık gelişen teknoloji, gelişen hukuk düzeni çerçevesinde doktor, avukat bu işi yapan, mesleği icabı yapan ve bundan dolayı ücret alan insanların arkadaş hata yapmasını biz kabul etmiyoruz. Daire olarak da gerek doktorun sorumluluğu, gerek avukatın sorumluluğunda bu tür tazminat davalarında zaman zaman avukatların sorumlu olduğu şeklinde kararlar oluyor. Zaten bu alanda gerek Avrupa Birliği Oslo kararları, gerekse Barolar Birliği meslek kuralları, baroların yaptığı sivil soruşturmaları, mesela bizde bu tür davalarda diyoruz baro bununla ilgili ne yapmış, ... yapmış mı, bakanlık soruşturmaya izin vermiş mi? Oradaki soruşturma raporları, oradaki incelemeler bize ışık tutuyor.

Bir de müvekkile tahsil edilen para sizin para değildir arkadaşlar, bunu meslek olarak burada genç arkadaşlar fazla yok, genelde tecrübeli arkadaşları ağırlıkta görüyorum. Özellikle hâkim stajında en çok anlattığım müvekkilin parasıyla asla hiçbir şekilde son dönemlerde yaygın olarak belki döviz alma, başka şekilde yatırım yapma gibi, değerlendirme gibi asla kısa süreli de olsa hiçbir şekilde müvekkilin parasına hiçbir şekilde el sürülmemesi gerekir. Çünkü müvekkilin tahsil ettiği parayı bir şekilde avukat ödeme de gecikirse veya bir şekilde ona bildirmede gecikirse, burada da sorumlu olduğunu kabul ediyoruz.

Yine iş sahibi adına veya iş sahibine ödetilmek üzere bir başkası ödeme yapılırsa mutlaka iş sahibinin açık ve yazılı talimatının aranması gerekir. Örneğin, karı-koca birlikte dava açmış, her birine ayrı ayrı 10'ar bin lira tazminat almış. Koca gelmiş, hanımın da parasını almış. Onun adına da yazmış, Ayşe Demir adına yazmış. Sonra geliyor Ayşe Demir, benim param verilmedi. Avukat diyor ki Halil Demir geldi, ben ödedim ikisini. Hayır, biz ... (ben işte ona veririm, alırım diyen kardeşime miras davalarında çok oluyor. Özellikle küçük yerlerde mirasçılardan biri gidiyor. Diyelim büyük ağabey, diğer kız kardeşlerime veririm diyor. Kız kardeşleri daha sonra biz almadık dediği zaman sorunlar yaşanabiliyor.

Yine bir örnek uyuşmazlık da avukatın öncelikle idareye başvurmadığı, manevi tazminat istemediği, maddi tazminat miktarını baştan önce tespit ettirmediği, konuyla ilgili de mevzuatı araştırmadığı, zamanaşımı sürelerine dikkat etmediği, ek dava süresinde açmadığı, bu şekilde görevi yerine getirme konusunda özensiz davrandığı, böylelikle kendi kusuruyla davacıyı zarara uğrattığından tazminat sorumluluğu olduğuna hükmetmiştir. Bu şekilde verilen kararı da dairesimiz onamıştır.

Yine avukatın özen borcu alelade bir vekilin borcundan daha çok daha fazladır. Müvekkille en iyi şekilde yardım etmek zorundadır. En çok yine müvekkilden alınan kıymetli evrakın iadesi, müvekkil size çek verebilir, senet vere-

bilir. Yani bunları kesinlikle bir şekilde ... aldınız, size lazım değilse derhal müvekkile iade edin. Elinizde bir şekilde kasada kaybolabilir, çalışan olabilir, başka bir dosya içinde kalabilir. Yani müvekkile ait kıymetli evrak ve buna benzer belgeler varsa tekrar müvekkile iade edildiğinde bunlar için yazılı belge alınmalıdır. Avukatı geldi diyor, büroda verdim diyor veya birini gönderdim, muhasebesine verdim belgeyi, çeklerini iade ettim. Yani belki tırnak içinde söyleyeceğim, en çok kendi müvekkilinize karşı sağlam işler yapın arkadaşlar.

Yine avukat ... kanun hükümlerine göre yazılır ve sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder. Avukat sözleşmede diyor ki efendim, ücret sözleşmesi yapmış. Tebliğname bozulması veya Yargıtaydaki tebliğname aşamasını vekâlete aldık diyor. Tebliğname bozma şeklinde ücretini almış, Bandırma'daki mahkemeye gitmeye gerek duymamış. Nasıl? Yargıtayda bir dosya için Ankara'dan tutan bir avukat bunun üzerine iş sahibi de azletmiş. Niye gelmiyorsunuz Bandırma'ya, bak, bu dosya bozuldu. Bizde ... Efendim, ben sadece işte Ankara'daki bölüm için, işte daire kararına kadar hayır, aksine sözleşme yapmadığın zaman nereye kadar yapacaksın sen işini? İşin sonuna kadar. Doğrudur, işin doğası aslında avukatın yararı veya Ankara'daki avukatın amacı veya İstanbul'daki avukatın o alandayken onun sözleşmede böyle bir ayrık durumu yok. O halde sen dedik arkadaş, sonuna kadar bu işi götürmek zorundasın.

Yine biraz daralmaya başlamış, hızlıca toparlayayım. Konu çok olunca kusura bakmayın. Azil en çok sıkıntılı alanlardan biri bizim bazen en çok üzüldüğüm alanlardan biri avukatlar efendim, işte müvekkilinden bir şekilde sözleşmeler ... Diyor ki bana ayda bir talimat vereceksin arkadaş, ayda bir mail atacaksın davasıyla ilgili. Bunu yerine getirmedi, azil ... çünkü sözleşmeye yazmış veya efendim, işte benim geldi büromda bana posta koydu, istifa ediyorum. Kim var? Kimse yok. İspat edemiyor. Bazen böyle haksız istifada yapılan emeğin de boşa gittiğini görüyoruz. Genellikle davada hangileri daha çok dersiniz, bizde haksız azil daha fazla, yani davalarda özellikle müvekkil kanadından tam işin bitmesine yakın haksız azil, bunda sorunumuz yok. Avukat haksız azlettiyse zaten kanun açık, gerek akdi, gerek karşılığını alır, ama haksız istifaysa avukatı boşa çıkarabilir. O yüzden istifa etmeden önce iki kere değil, üç kere düşünmek lazım. Çünkü avukat eğer istifası haksızsa, ancak ... Allah'tan daire uygulaması kanunda diyor ki hiçbir şey alamaz, ama biz diyoruz ki bitirdiği iş varsa alır, ama eğer iş zaten kendisi bir taneyse, o zaman hiçbir şey alamaz. Yani birden fazla iş varsa alabilir, yoksa avukata efendim diyor, bitirdiğim işler var. İş zaten bir tane, önü arkası bir tane, o zaman hiç alamaz. Bitirdiği işten kastettiğimiz o iş dışındaki bir iş, bir de avukatların hasımla olan izaleyi şüyu davası diyelim açmış. Davalardan birinde cezada avukatı, yok diyoruz, menfaat çatışması, biraz bu konuda hassas. Çünkü mü-

vekkil işkillenir. ... hizmet götürme ... avukatı, aynı zamanda köylüye hizmet götürme ... zararı olarak vakfın başkanının da avukatı olmuş. Olmaz. Sonra zimmetten yararlanıyor, ... onun avukatlığını yapıyor, hizmet birliğinin de avukatı olmaz. Tarım kredinin avukatı, tarım kredi zarara uğratan kişi veya aynı şekilde özellikle ceza davalarındaki sanığın avukatı olan kişinin diğerinde davalı veya davacı olduğu hallerde dikkat ediyor. Diğeri efendim, işte bunda ayrı davalar ... mümkün değildi, o önce açılmıştır yok, en azından müvekkil avukatına bilgi verecek. Çünkü müvekkilin bir şekilde bahanesini ortadan kaldırmak lazım. Müvekkil çünkü sözleşmede özellikle aile durumları yazıyorsa, tek tek yazmışsa, aman müvekkilin bu konudaki tereddütlerini izale edici tek tek belki görüşme tutanağı mı yapacak, görüşme tutanağı ... (52.43) işte şu konuda ... şu aşamada şu kadar tahsil edildi, görüşme tutanağı ... işte bir şekilde hiçbir iş yapmadı, ben görüşme tutanakları, yani gelip çay içmeyi bile yazılacak. Görüşme tutanakları mutlaka yarın dava, bazen bir bakıyoruz yarım kötü bir kağıda ilaveler olmuş, kazıntı olmuş, yani gerçekten bir avukatın sözleşmesi böyle olmamalı diyoruz. Adam diyor bunu ben okumadım. Şimdi siz geri dönseniz boş senet, oraya hiç girmek istemiyorsunuz. Diyoruz ki arkadaş, avukat önce kendi sözleşmesini yapacak. Masraf, efendim masrafları vermedi bu, ben ona dava açtım. Kanun diyor ki arkadaş, dava açılırken masrafın ... (53.26) verildi, karine, sen şimdi bu karineyi aksine çürütme-

ye çalışıyorsun, olmaz. Ben diyorum ki aslında avukatlarımızın gerçekten gerek kanun, bir de gerek avukatın ceza mahkemesinde avukat sorunlarına ilişkin kararları, gerekse Yargıtayın ... ücret nasıl alınır, sözleşme nasıl yapılır, belki baroların tek tip sözleşmeleri var, ama bunlardan ziyade sizin o davaya ilişkin özellikle müvekkille olan ileriki hikayesi. Biz ne diyoruz hekim sorumluluğunda? Hasta dosyası getirin, yani nedir bu adamın hikayesi? Efendim, adamı sağlam alıyorsunuz, adam bademcik ameliyatından ölüyor. ... içbir şey yok, ateşi yükseldi yok, şu yaptık yok, işte sonra ben görevimi yerine getirdim. Sen nasıl yaptın, gece bu adamın işte efendim, 11.00'de ateşi çıktı, şunu yaptık, 03.00'te başhemşireyi çağırdık, 04.00'ten sabaha karşı şoktan geldi, 05.00'te bunu, dosya tertemiz. Tabii ki hekimi sorumlu tutarız orada, ama o dosyada yazılsa neler yapıldığı tamam, yapılmış gerekenler, yapılacak her şey yapılmış, ama sonuç taahhüdü yok. O zaman sorumlu değilsin diyoruz. Avukat sözleşmelerinin genel olarak dairemizin uygulamasına ilişkin konuları bu şekilde, beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Çok teşekkür ederim. Şimdi *“Avukatlık Sözleşmesinden Kaynaklanan Uyuşmazlıklar”*la ilgili sunumunu yapmak üzere Sayın Hâkim Murat Aydın'a sözü veriyorum, buyurun Sayın Hâkim.

MURAT AYDIN*- Teşekkür ederim. Değerli meslektaşlarım, herkese saygılar sunarım. Ben Karşıyaka Adliyesinde çalışıyorum. Öncelikle İstanbul Barosuna ve İstanbul Barosu Meslek Sorunları Kurumuna bizi davet ettikleri, sizinle buluşmamıza vesile oldukları için teşekkür ediyorum.

Sözlerime başlamadan önce içinde bulunduğumuz salona ismini veren değerli şehit meslektaşımı saygıyla anıyorum. Kendisi şehit edileli 5 ayı geçmesine rağmen hâlâ ölüm nedenini öğrenemedik. Bir meslektaşı olarak, bir hukukçu olarak bundan büyük üzüntü duyuyorum. Meslektaşımızın otopsi raporu daha açıklanmadı. Belki biz yargı mensupları bu kadar da savunulmayı hak etmiyoruz, ama bizden vazgeçmeyin. Çünkü soruşturulup sürgünlere tabi tutulan yargı mensupları değil, bu toplumun adalet inancıdır, hak inancıdır. Bizi savunmak da size düşecek o yüzden.

Şimdi avukatlık sözleşmesi söz konusu olunca ben de Değerli Yargıtayımız Candaş Beyin başlattığı yerden başlatayım. Biz hukukçular olarak bütün işini, mesleğini kelimeler üzerinden yapan, kelimeleri kullanan bir iş yapmamıza rağmen maalesef kelimeleri ve kavramları kötü kullanıyoruz. Bu sadece kavramları kötü kullanmak ya da çeşit çeşit kullanmakla kalsa iyi, ama bu düşünüş biçimimize de yansıyor. Bu tartışacağımız görev konusunda mesela bundan kaynaklandığını düşünüyorum. Çünkü

* Yargıç

Avukatlık Kanunu 163. maddesiyle başlayan bölümünün başlığı avukatlık ücret sözleşmeleri değildir, avukatlık sözleşmesidir. Ne fark eder? Şu fark eder: Avukatlık sözleşmesinde ücret sadece sözleşmenin bir şartıdır, hatta olmasa da olur bir şartıdır, ama önemli olan sözleşmenin diğer kurucu unsurlarıdır. Bir hukuki yardım, bu hukuki yardımın nasıl icra, hangi işi kapsayacağı ve nasıl icra edileceği. Candaş Bey gayet ayrıntılarıyla anlattı, o tartışmanın o kısmını kendisine atfen bırakıyorum. Ne tüketici işlemidir, Tüketici Koruma Kanunundaki, Tüketici Kanunundaki hangi hüküm bizi tüketici mahkemelerine götürüyor, anlattılar. Ben tartışmanın bir adım geriden yapılması gerektiğini düşünüyorum. Nedir o? Vekâlet sözleşmesinin tüketici işlemi olduğunu söylüyor kanun, doğru. Peki, avukatlık sözleşmesi vekâlet sözleşmesi midir? Eğer bu soruya evet cevabını verirsek bu sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözüm yeri tüketici mahkemeleridir. Hayır cevabını verirsek genel mahkemelerdir. Çözülmesi gereken hukuki sorun avukatlık sözleşmesinin Tüketici Kanunundaki vekâlet sözleşmesi kavramına girip girmediğidir.

2001 yılında yapılan değişikliğe kadar avukatlık sözleşmesi diye bir tanım 1136 sayılı Avukatlık Kanununda yoktu. Bunun olmayışı da ciddi eleştiri konusu yapılırdı. Ben de kitabın o tarihlerdeki baskılarında belirtirdim. Hatta bu konudaki en ciddi ve doygun eleştiri sanırım üçüncü dönemini doldurduğu için artık milletvekili olmayan Sayın Ahmet İyimaya avukatlık ya-

parken bu konuda uzun çalışmalar yapmıştı ve zaten yasa değişikliklerinin altyapısı da daha çok onun görüşleri doğrultusunda oluşmuştu. Avukatlık Kanununda avukatlık sözleşmesinin tanımlanmamasını, isminin geçmemesini eleştirirdik. Neden önemliydi bu? Çünkü biliyorsunuz borçlar hukukunda sözleşmeler özel borç ilişkilerini düzenleyen bölümde ya tek tek sayılmıştır, ya genel sözleşme hukuku prensiplerine tabidir. Eğer bir sözleşme kanunda özel olarak tanımlanmışsa, unsurlarına yer verilmişse, bu sözleşmeden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde öncelikle bu hükümlerin uygulanması, olmadığı takdirde buna benzeyen diğer genel hükümlerin uygulanması gerekir. Avukatlık Kanunu avukatlık sözleşmesini tanımlamıştır, unsurlarını koymuştur. Bu bakımdan Borçlar Kanununda düzenlenen vekâlet sözleşmesi değildir. Ne farkı var, farkları ne o zaman? Hani sadece isim mi? Şuna bakalım: Biliyorsunuz vekillik hizmeti kural olarak ücretsizdir. Ancak sözleşmede hüküm varsa veya bu konuda bir teamül, bir gelenek varsa vekil ücret alabilir, ama Avukatlık Kanunu gereğince avukatlık sözleşmesi kural olarak ücrete tabidir, ancak taraflar avukatın işi ücretsiz alması konusunda anlaşabilirler. Fiil ehliyetine sahip herkes vekâlet sözleşmesinin vekili olabilir. Siz bir arkadaşınızın evini vekâleten satabilirsiniz, ama avukatlık sözleşmesinde işi gören sıfatına sahip olabilmeniz için mutlaka baroya kayıtlı veya kamu kurumunda çalışan avukat olmanız gerekir.

Vekilin vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan sorumluluğu 504. maddede Borçlar Kanununda düzenlenmiştir. Buna göre vekâletin kapsamı sözleşmede açıkça gösterilmediği takdirde işin niteliğine göre belirlenir vekil söz konusuyla, vekil işi görmek için gereken hukuki işleri de yapmaya yetkilidir. Avukatla iş sahibi arasındaki avukatlık sözleşmesiye Borçlar Kanununda düzenlenen vekâletten daha geniş hak ve sorumluluklar içerir. Örneğin, avukatın sorumluluğu ağırlaştırılmış özen yükümlülüğüdür, oysa vekilinki genel özen yükümlülüğüne tabidir. Vekâlet sözleşmesinin gereği gibi ifa edilmemesi nedeniyle uğranılan zararların tazminine ilişkin Borçlar Kanunu 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi tutarken, Avukatlık Kanunu, avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan tazminat bakımından 40. maddede 1 yıllık, her durumda zarar doğuran olaydan itibaren 5 yıllık zamanaşımı süresi koymuştur. Görüldüğü gibi bu da sakallıdır, ama bu sakallı bizim dedemiz değildir. Bu da vekâlet ilişkilerinin bazı yönlerini düzenler, ama bu vekâlet ilişkisi herhangi bir kişinin vekâlet ilişkisi değildir.

Değerli meslektaşlarım, Yargıtayın avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarında tüketici mahkemelerine göndermesi demek avukatların bundan sonra tüketici hakem heyetleri önünde zabıta müdürlüğüne dert anlatması demektir. Avukatların bundan sonra sözleşmeleri düzenlerken genel işlem şartlarından kaç punto olacağına dair bir sürü şey yapılır. Emin olun bu bir-iki sene böyle idare eder, ama

bir süre sonra tüketici hukukunun yarattığı sorunlarla buradaki herkes karşılaşacak. Sorun sadece bir görevli mahkeme sorunu değildir, sorun öncelikle avukatlık mesleğine bakış açısıyla ilgili bir sorundur. Avukatlık mesleği bir tüketici işlemi değildir. Avukatlar yargının kurucu unsurudurlar ve hukuku savunurlar. Dolayısıyla bunu lütfen yanlış anlamayın, bu topluluk avukat olduğu filan için söylemiyorum, bu çok önemli bir şey. Çünkü mesleğe, hukuka bakış ve mesleği işte bu neoliberal akımla beraber bir tüketici işlemi haline getirdiğiniz zaman bundan sonra her şeyi tartışır hale gelirsiniz. Yani tabelalarınızın neon ışıklı olup olmayacağından, işlemlerin puntosuna kadar her şeyi tartışır hale gelirsiniz.

Tüketici Kanunundaki bu hükmün akademisyenler tüketici işlemi olduğunu söylüyorlar. Çünkü akademisyenler avukatlık mesleğinin nasıl ve hangi koşullarda icra edildiğini bilmiyorlar. Değerli meslektaşlarım, avukatlık mesleğindeki avukatlık sözleşmesindeki temel değer yargısı avukatın hukuki yardımı ağırlaştırılmış özen borcuyla üstlenmesidir. Bu çok önemlidir, bu hiçbir bakın, hiçbir meslek mensubu Türkiye’de bu denli ağırlaştırılmış özen yükümlülüğüyle karşı karşıya değildir. Bakın, açış konuşmasında belirttiler, işte yargı mensuplarına, Yargıtaya da biraz hep avukat aleyhine yorum yapıyorsunuz gibi bir serzeniş hissettim konuşmada, doğru, ama öyle olmak zorunda. Çünkü sorumluluk avukatındır, karineler avukatın aleyhine işler. Hukuki olarak bilgi sahibi olan ve

hukuki olarak tartışmayı doğru zeminde yapacak olan kişi avukattır. Karşısında hukuk bilgisi avukata göre görece zayıf olduğunu kabul ettiğimiz bir müvekkil vardır ve avukat demin söylediğim gibi yargı gereği yapar. Dolayısıyla her işinde özenli, titiz, bütün her şeyde ispat yükü kendisine yüklenmiş olmalı. Bu sorumluluk hiçbir vekile ait değil, hiçbir vekilde böyle bir sorumluluk yoktur. Evet, vekildir, ama Borçlar Kanunundaki vekilden bahsetmiyoruz, avukattan bahsediyoruz. Yani sorumluluklara, karinelere, ispat yüküne geldiği zaman avukat avukatsa göreve, yetkiye ve mahkemeye geldiğinde de avukat avukattır. Eğer avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar vekâlet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar gibi çözümlenecekse, o zaman sorumluluk bakımından da bu tartışmayı yapmamız gerekir. Yani bir taraftan lehe, bir taraftan aleyhe, bir taraftan lehe, her neyse, ben bu tartışmanın avukatın lehine olup olmadığına bakmaksızın doğru zeminde tartışılması gerektiğine inanıyorum. Avukatın avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlığı çözme konusundaki ilkeleri benim görüşüm kabul edildiği zaman pek çok noktada aleyhe sonuç doğuracaktır, ama pek çok noktada da lehe sonuç doğuracaktır. Ben orasında değilim, avukatlar bundan yarar mı sağlar, zarar mı sağlar noktasında değilim. Doğru bir zeminde olması gerekir. Avukatlık mesleğinin bir tüketici işlemi olmadığını savunmaya çalışıyorum. Bunun da dayanağı yasada olduğunu kabul ediyorum.

Yine Yargıtayın kararında da kısmen değişiyor, yasada yer alan tamam, peki, vekâlet sözleşmesi avukatlık sözleşmesi değildir. Hadi bunu ayrı sözleşme kabul edelim, ama bir de orada “ve benzer” kavramı var, buna da mı girmez? Benim görüşüme eleştiri olarak söylenen şey bu. Girmez, çünkü orada sayılan şeylere “hepsinin ve benzeri”ni alırsanız oraya girmeyen hiçbir sözleşme ilişkisi kalmıyor. Bir tarafında tüketici olan, biz tüketici mahkemelerini niye kurduk Allah aşkına? Vatandaş gitsin, hızlı bir şekilde işini görsün basit yargılama usulüyle hemen 3-5 liralık tüketici bilinci, şimdi tüketici mahkemelerinin iş yükü, iş potansiyeli, davalara baktıkları kalibre yoğundur, asliye hukuk mahkemelerini geçmiş. Yani 5 000 tane derdest mahkemesi olan iş mahkemesi var. Hangi tüketici işini böyle çarçabuk alıp çıkacak oradan, bu cenderenin içerisine -ben öyle tanımlıyorum- avukatlık mesleği sokulmamalıdır. Baroların, Barolar Birliğinin bu konuda bir şey yapması gerektiğine inanıyorum. Anlaşıyor ki Yargıtay -çünkü 17 Hukuk da bu konuda karar verdi ve 13 Hukuk da bütün üyeleriyle bu karara iştirak etti- bu sorunu bu içtihadından dönmeyecek. Ne zamana kadar? Bunun sonuçları ve sorunları görülünceye kadar dönmeyecek. Bunun sonuçları görülecek. Ben diyorum ki bunun sonuçları görülüp, avukatlık mesleği bir de tüketici hakem heyetleri önünde örselenmeden bu konuda mademki Türkiye Büyük Millet Meclisinde en çok temsil edilen meslek grubu avukatlık, mesleğe avukatlar sahip çıkmazsa emin

olun kimse sahip çıkmayacaktır.

Neden sözleşme bakımından terim önemli? Şunun için önemli: Eğer buna bir vekâlet sözleşmesi ya da bir ücret sözleşmesi ya da bir avukatlık ücret sözleşmesi gibi bir tanımlama koyarsanız bütün ilgi ve dikkatiniz ücrete olur. Oysa bir avukatlık sözleşmesinde avukatın asıl ilgi göstermesi gereken şey neyi üstlendiğidir, hangi işin hukuki yardımını üstleniyor? Mesele, tahsil edilecek paranın yüzde 10'u avukata ait olacaktır. Bir alacak davası açılacak, madde tazminat davası açılacak ve tahsil edilecek paranın yüzde 10'u avukata ait olacak. Peki, avukat bu durumda tahsilatı, yani icra takibini de üstlendi mi, yoksa sadece davanın kesin hükümle sonuçlanıncaya kadar olan kısmını mı üstlendi acaba? Bilmiyoruz. Üstlendiyse ya da yapacaksa, yüzde 10 artı yüzde 10 mu alacak, yoksa hepsi için hani paket turizm var ya her şey dahil, her şey dahil mi üstlendi işi? Bunların hepsinin sözleşmede işin tanımında belirlenmesi lazım. Daha da önemlisi avukat müvekkiliyle irtibatını ve ilişkisini nasıl kuracak, mail mi atacak, mesaj mı çekecek, lazım olduğunda kimden haber verecek? Müvekkiliniz Almanya'da yaşıyor. Türkiye'de bir irtibat kuracağı bir kiri var mı? Müvekkil Almanya'da yaşıyor, *"Türkiye'deki kardeşine yapılan bildirimler müvekkile yapılmış sayılacaktır"* diye bir hüküm sizin işlerinizi çok kolaylaştırır, ama bunu bir ücret sözleşmesi olarak bakarsanız bunlar akla gelmez. Hiç ücret sözleşmesi, yani ücrete dair hiçbir şart yazmasanız bazen daha yararlı olur.

Candaş Bey belirtti, bazen sözleşmeye ücret şartı koymak aleyhe olur, ama şunu unutmamak gerekir: Pek çok dava maktu ücrete tabi, mesela bütün ceza davaları, istisnasız bütün ceza davaları maktu ücrete tabi, dolayısıyla bir ücret belirlemede yarar var.

Sözleşmeyle ilgili olarak yine başka bir konuya geçmek istiyorum. Avukatla müvekkil arasındaki sözleşmenin yazılı olması gerekir mi? Biliyorsunuz 2001 yılına kadar bu tartışma gerekirdi ve hatta geçerlilik şartıydı sözleşmenin yazılı olması koşulu, 2001 yılında yapılan değişiklikle yazılı olma koşulu kaldırıldı ve genel ispat kurallarının burada da uygulanacağı benimsendi. Sonuçları ne? Sonuçları şu: Avukatla müvekkil arasındaki bir sözleşmenin varlığı tanıkla, yeminle, ikrarla ispatlanabilir ki genelde ikrarla ispatlanır. Çünkü müvekkil sözleşmenin olduğunu genelde inkâr etmez, ama miktarının üzerinde bir tartışma yürütülür. İşte biz yüzde 15'e anlaşmamıştık, yüzde 10'a anlaşmıştık gibi kısmi kabullerle karşı karşıya kalabiliriz. 2001'deki bu değişiklik avukatlık mesleğinin icra edilmesini kolaylaştırmıştır. Yazılılık koşulunu kaldırmaz, ama şunu söylemek gerekir tabii: Geçerlilik koşul olmaktan kalktı, ama ispat bakımından avukatın her zaman sözleşmeyi yazılı olarak yapmasında büyük yarar var. Çünkü ispata dair pek çok sorunla karşı karşıya kalacaktır.

Peki, biz yazılı sözleşme yapamıyoruz ya da yazılı sözleşme yapmayla ilgili sorunlar ya-

şıyoruz. Bu konuda da ben her toplantıda dikkat çektiğim Avukatlık Kanunundaki görüşme tutanağı hükmü, avukatla müvekkil arasında bir görüşme tutanağı düzenlenmişse, bu tutanakta yer alan hükümler imzalanmışsa elbette avukat bakımından avukatlık sözleşmesinin ispatı aracı olarak kullanılabilir. İşte bugün büromda otururken vatandaş geldi, şu işi olduğunu söyledik. Kendisini şu yollar önerildi, bunun karşılığında şöyle bir dava açma konusunda mutabık kalındı. Bunun karşılığında şu kadar ücrete anlaşıldı, vesaire bir görüşme tutanağı, bu tutanak zaten yazılılık koşulu da sağlamış olacaktı. Bu bakımdan avukatlık sözleşmesinin ispatını ortaya koyacaktır.

Sözleşmeyi neler geçersiz kılar? Birkaç şey söyleyeyim, bir kere şunu söyleyeyim: İşin sona ermesi ve sözleşmenin süresinin dolması sözleşmeyi kendiliğinden sona erdirir ve bu bir azil ya da istifa değildir. İşte bu sürekli avukatlık sözleşmeleri ya da işte bir şirketin ya da kişinin bir döneme ait bütün işlerini üstlenme, işte banka avukatlığı filan gibi dediğimiz işlerde bir yıllık, iki yıllık sözleşme süreleri karşımıza çıkıyor. Bu söz konusu olduğu durumlarda süre dolmuşsa iş sona ermiştir. Bundan sonra müvekkilin sözleşmeyi yenilememesi ya da artık yenilemeyeceğini bildirmesi bir azil değildir. Dolayısıyla azil hükümlerine tabi tutulmayacaktır.

Avukatlık Kanununda sona erme konusunda eksik gördüğüm hususlardan birisi şudur: Buna da hep baroların ve Barolar Birliğinin dikkatini

çekiyorum. Müvekkilin ya da avukatın ölümü halinde ücretin ne olacağı konusu düzenlenmemiştir kanunda, Yargıtay bunu hak ve nesa-fet ilkeleri çerçevesinde doldurmaya çalışıyor. Genellikle de olumlu, iyi kararlar veriyor bu konuda, ama bunun içtihat üzerinden değil, yasal düzenlemeyle çözülmesi, o içtihatları temel alan bir yasal düzenlemeyle çözülmesi güven-ce bakımından yararlı olacaktır. İşin ortasında avukat ölürse ne olacak? Müvekkil öldüğünde vekâlet ilişkisi biter, avukatlık sözleşmesi sona erer. Müvekkilin mirasçıları da sizinle çalışmak istemez. Bu bir azil değildir, istifa değildir, başka bir avukatla çalışmak isterler. O zaman avukatın ücretinin ne olacağı konusu yasada düzenlenmemiştir.

Diğer geçersizlik şartlarıyla ilgili çok rastlanan içtihatlardan özetleyebileceğimiz şeyler, bir kere sözleşme ehliyeti var mı karşımıza çıkıyor. Özellikle yaşlı müvekkiller, kısıtlama altındaki müvekkiller kısıtlı olduğunu bilmiyorsanız, sözleşme yapılabiliyor, bunlar genel sözleşme geçersizliği olduğu için burada da geçersizlikle sonuçlanıyor. Tarafların serbest iradelerinin bir araya gelmesi ve sözleşmenin esaslı unsurlarında anlaşılması gerekir. Avukatlık sözleşmesinde sözleşmenin esaslı unsuru üstlenen hukuki yardımın ne olduğudur. Ücretin hiç konuşulmamış olması bile bir anlam ifade etmez. Ücreti hiç konuşmamak bile sözleşmeyi geçersiz hale getirmez. Çünkü Avukatlık Kanunu gereğince avukat işi kural olarak ücretle yapar. Kanunun emredici hükümlerine, ahlaka,

kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı olması ve olmaması ve konusunun imkânsız olmaması gerekir Borçlar Kanunu 27. maddesi gereğince avukatlık sözleşmesinin de. Burada dikkatini çekmek istediğim bir husus şu: Hâkim Bey de buradalar, dairenin bu konudaki içtihatları zaman zaman farklılıklar gösteriyor. O yüzden dikkat etmenizi tavsiye ederim. Son dönem içtihatları sözleşmeleri ayakta tutmaya yönelik, ama yarın ne olacağı belli olmaz. O da şu: Davanın kazanılan kısmının yüzde 10'u avukata ait olacaktır. Tahsil edilen paranın yüzde 10'u avukata ait olacaktır şeklindeki sözleşmeyi bir dönem Yargıtay geçersiz kabul ediyordu. Mantığı da şuydu: Tahsil ve kazanma halinde ücret belirleyen sözleşme davanın kaybı halinde bir ücret belirlememiştir. Bu 2001 öncesi başarıya göre değişme koşulundan farklı bir şeydir, oradaki durum başkaydı. Buradaki sorun şu: Avukat davayı kazanırsa yüzde 10 ücret alacak. Peki, kaybederse kaç alacak? Bu sözleşmeye göre avukat kaybederse ücret almayacak. Bu sözleşmeyle dava sonucunu garanti etmektir. Avukat dava sonucunu garanti eden, yani sen kazanırsan ben de kazanacağım. Bizim Salihli'de bir tabela var: *"Durmazsan sen aç, ben aç, durursan sen tok, ben tok"* diye bir lokantanın tabelası, yani kazanırsan sen de yersin, ben de yerim, kaybedersek ikimiz de açız şeklinde bir sözleşme sonucu garanti etmek anlamına geleceğinden kanuna aykırıdır diyordu Yargıtay. Hatta bunu şöyle uyguluyordu o ara: Dava kazanılmış olsa bile böyle uyguluyordu. Çün-

kü eğer sözleşme kanuna aykırıysa, kurulduğu anda geçersizdir. Sonradan bu koşulun gerçekleşmiş olması sözleşmeyi ayakta tutmaz. Tavsiyem şudur o yüzden bu tür durumlarla karşılaşmamak için: Davanın kazanılması halinde yüzde 10 ücret alınacaktır, kaybı halinde 1 000 lira alınacaktır. Davanın tümüyle reddi halinde ya da hiç tahsilat yapılmaması halinde 500 lira alınacaktır gibi bir rakam, bir maktu, küçük bir rakam koymak sözleşmenin, hani avukat kazansa da, kaybetse de bir ücret alacak. Başarıya göre bu değişir. Tekrar söylüyorum, son dönemde Yargıtay bu içtihadını önemli ölçüde uygulamıyor, yani yumuşattı diyeyim. Başarıya göre değişme koşulundan kalan bir içtihat olduğunu düşünüyorlar sanırım. Başarıya göre değişme koşulundan farklı bir durum bu, çünkü dava sonucunu garanti etmeyle ilgili bir durumla karşı karşıyayız.

Diğer durum bilmiyorum İstanbul ve yöresinde ne kadar var, ama Kamulaştırma Kanunundan kaynaklanan uyuşmazlıklar, bu hususa özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu konuda çok avukat meslektaşımız ceza aldılar maalesef. Kamulaştırma Kanunu gereğince kamulaştırma bedelini ya da arttırılacak değer bir kısmının avukata ait olacağına dair sözleşmeler, giderin avukat tarafından üstlenileceğine dair sözleşmeler geçersizdir ve konusu suç teşkil etmektedir. İşte bir yıldan, altı aydan başlayan hapis cezaları var Kamulaştırma Kanununda, yani konusu suç teşkil ettiği için zaten sözleşme geçersiz, aldığı parayı iade et-

mesi gerekir avukatın, üstelik bir de hem disiplin yönünden, hem adli soruşturma yönünden cezalandırılması söz konusu olacaktır. Kamulaştırma Kanunundaki kamulaştırma işlerindeki sözleşmelere özel dikkat etmek gerekir. Avukatın ücretsiz dava alması halinde bunu baroya bildirmesi bir gereklilik, bir zorunluluk, aksine davranış sözleşmeyi geçersiz hale getirmiyor, ancak avukat bakımından, yani ücretsiz alma sözleşmesini geçersiz hale getirmiyor, ama avukat bakımından disiplin cezasını gerektiriyor.

Ben özellikle pek çok konuyu atlayacağım. Azil ve istifa konusuna biraz değinmek istiyorum. Çünkü en çok uyuşmazlık, Yargıtay içtihatlarına da yansıyan en çok uyuşmazlık bu konuda karşımıza çıkıyor: Ne zaman azil haklıdır ya da istifa haklıdır, ne zaman haksızdır mevzusu. Başka söylediğim avukatlık mesleğinin onurunu ve gururunu temsil eden sözlerin burada sonuçları var, sonuçlarıyla karşı karşıyayız. Yani avukatlık mesleği kanunda kutsal olarak tanımlanmış tek meslektir. Biz her mesleğe konuşurken kutsal deriz. Öğretmenler kutsaldır, doktorlar kutsaldır, filan deriz de, bunu kanun söylüyor. *“Mesleğin kutsallığına yaraşır şekilde yapılmalıdır”* diyor Avukatlık Kanunu 34. maddesi, dolayısıyla tabii bu kutsallık sadece ne kadar filan değil, onun sonuçları var. Bu kutsallığın gereği olarak avukatla müvekkil arasında çıkan uyuşmazlıklarda azil ve istifa konusunda karineler, ispat yükü ve güven ilişkisini kimin sarstığı mevzusu hep avukat aleyhine çalışır.

Bu dediğim gibi yargı mensuplarının avukatlık mesleğine olumlu ya da olumsuz bakışından kaynaklanan bir durum değildir, öyle olmaması gerekir. Bu mesleğin durumu gereğidir, ağırlaştırılmış özen borcunun gereğidir. Avukatla müvekkil arasındaki ilişki güven ilişkisidir ve bu güven ilişkisi sarsıldığı anda taraflar bu sözleşmeyi sona erdirmeye hak ve yetkisine sahiptir azil ve istifa yoluyla, azil ve istifayı zorlaştırıcı her türlü kural bu nedenle geçersizdir. İşte azlederse yüzde 25 tazminat ödeyecek, istifa ederse şöyle olacak filan, hepsi geçersizdir. Azil ve istifa halinde ödenecek tek şey ya da ödenmeyecek tek şey ücrettir, yani ücretin ne olacağı mevzusudur. Bunun dışındaki bütün hükümler geçersizdir, çünkü tarafları güven ilişkisi sarsılmış bir avukatlık ilişkisine sürdürmeye yol açan her türlü şart geçersizdir.

Neler karşımıza çıkıyor en fazla? Mesela, Candaş Bey de belirttiler, hasım tarafın başka işini üstlenmesi. Dikkatinizi çekeyim, bir kararda vardı yanılmıyorsam. Büyük bir elektrik dağıtım şirketinin avukatını azletti elektrik dağıtım şirketi, çünkü elektrik dağıtım şirketinin binlerce borçlusu var, pek çoğunu bilmez bir avukat, büyük bürodur. O büro tesadüf o borçlardan birisinin elektrik hırsızlığı davasında sanık vekilliğini üstlenmiş. Yani müvekkilinin müdahil olduğu davada sanığı savunmak durumunda kalmış. Hemen bunu yakalamışlar ve azil, bu haklı azil sebebidir ve avukat bu durumda ücret alamaz. Tabii bitirdiği işler zaten bitmiştir onlar, o işler bitmiştir, bir azille ilgili karşılaştım. O

yüzden özellikle büyük bir şirketin avukatlığını, büyük montanlı bir iş üstlenmişseniz bu şirketle işi olabilecek diğer kişiler bakımından da buna dikkat etmek, acaba benim vekâletini üstlendiğim kişi bu şirketle bir hasım ilişkisi içerisinde olabilir mi diye dikkat etmek gerekiyor.

Diğer durum avukat ya da müvekkilin birbirlerine karşı suç ya da haksız fiil sayılabilecek eylemlerde bulunması, işte hakaret etmesi, tartaklaması gibi suç ya da haksız fiil sayılabilecek eylemlerde bulunması diğer taraf bakımından haklı istifa ya da haklı azil şartını doğuracaktır. Bunlar bakımından da tabii elbette ispat hükümleri önemli. Çokça karşılaşılan şey azil konusunda avukatın ücretini erken istemesi mevzusudur. Buna dikkatinizi çekmek istiyorum, en çok azil konusunda avukatların haksız çıktığı, yani istifa ya da azil konusunda haksız çıktığı şey bu. Şimdi avukatla müvekkil arasında bir sözleşme yoksa veya var olan sözleşmede ücretin ne zaman ödeneceğine ilişkin bir hüküm yoksa ücret işin bitiminde muaccel olur. Meslektaşımız şöyle yapıyor: Bir sözleşme yok aramızda, ama sözlü konuşmuşuz, işte birinci duruşmada yarısını vereceksin, keşifte bir taksitini vereceksin. Verilmiyor, ihtar çekiyor. Diyor ki ödemediniz parayı, müvekkil dehani Hoobs'un ... sözü tersine döndü artık, insan insanın kurdu değil, müvekkil avukatın kurdu- diyor ki sen erken para istedin, benim güvenimi sarstın. Çünkü bizim senle bunu duruşmada ödeyeceğime dair bir sözleşmemiz yok ki diyor. Avukat bunu ispat edebilirse so-

run yok, ama genelde ispat edemiyor, çünkü bir sözleşme yok. İşin bitiminde tahsilini isteyeceği parayı erken istemesi müvekkil bakımından güven ilişkisini sarsıcı bir eylem olarak kabul ediliyor. Dolayısıyla müvekkilinizden istediğiniz parayı isteme hakkına sahip olduğunuzu ispat edemeyecekseniz bunun üzerinden bir istifa ya da ihtar işlemine girmemenizi tavsiye ederim.

Diğer durum avukatın müvekkilinden gider, avans ve belgeleri isteyip de verilmemesi halinde istifa ya da azil meselesi. Bununla da ilgili çok uygulamayla karşılaşılıyor. Müvekkilin avukata olan giderleri ve masrafları avans olarak verip vermediğine ilişkin tartışmada bence yanlış olarak Yargıtay yerleşik olarak bunu uyguluyor, ama bence yanlış olarak uyguluyor. Avukatlık Kanununda bu masrafın müvekkil tarafından ödenmiş sayılacağına ilişkin bir karine yok. Şöyle bir hüküm var: *“Avukat bu gider kendisine ödenmeden işe başlamak zorunda değildir”* diyor. Yargıtay buradan şunu yorumluyor: *“Mademki başladı, demek ki ödendi”* diyor. Bu bence yoktan ya da yorumdan bir karine çıkarmak olur. Yasada böyle bir karine yok, ama bu yorum bence aşırı bir yorum, çünkü avukatlık mesleğinin pratiği belli ki bazen müvekkilin parası gelmeden iş yapılır, son gün olmuştur. Çok küçük bir bedeldir, bir şey ifade etmemiştir. Vahim olan şu, yani az miktardaki vahim olan şu: Sonra avukat bunu müvekkilinden istiyor. Diyor ki 500 lira masraf yaptım, onu öde. O da diyor ki ben sana parayı verdiğim halde benden bir daha masraf istedin, güven ilişkimi sarstın. Ver-

medin diyor, ispat et diyor. İspat yükü sende, almadığınızı nasıl ispat edebilirsiniz? Parayı almadığınızı nasıl, yani ben bunun ispat edilebileceğine bir örnek bilmiyorum. Bir kişi bir parayı almadığını nasıl ispat edebilir? Yok ki sözleşme, sözleşmeyi madde de kurtarmıyor. Bakın, şimdi sözleşmeye madde koydunuz. Müvekkil masrafı ödendiğinde dava açılacaktır dediniz. İki gün geçti, dedi ki ağabey, sen açiver, ben sana öbür gün getiririm. Siz açtınız, bu aldınız demektir parayı, bu aleyhinize olur. Çünkü oraya yazmanıza rağmen açtığınıza göre aldınız demektir parayı.

SALONDAN- ... (Mikrofonsuz Konuşma)

MURAT AYDIN- Tamam, sorun yok o zaman, ama buradaki mesele şu, Avukatlık Kanunundaki gider konusundaki bu hüküm şunu sağlamak için konulmuştur: Ben tartışmalarına baktım, Meclis tutanaklarındaki şeylerine, ... Komisyonunun hazırlamasındaki şeylerine baktım. Şunun için koyuyor bunu: Müvekkil vekâleti veriyor avukata, masrafı getirmiyor. Bu arada dava süresi geçiyor. O zaman sorumlu oluyor avukat, diyorlar ki o zaman buraya bir hüküm koyalım, bu masraf gelmeden dava açmak zorunda olmasın. Böylece avukata yarın birisi gelip kapısını çalmasın. Bakın, o hüküm nereye geldi şimdi? Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Gider avansı verilmeden işe başlamak zorunda değildir hükmü avukatın aleyhine bir karine değil, lehine bir karinedir. Bunun için konulmuştur oraya, dolayısıyla avukatın, ama

yine de şunu tavsiye ediyorum tabii, yerleşik uygulama böyle olduğu için gider avansını vermesi için ihtar çekip, sonra vermedi diye istifa etmeyin. Çünkü o zaman istifanız haksız olur. Hatta sizin istifanıza bile gerek yok, azlederse azli haklı olur. Çünkü aldığınız bir parayı tekrar istemiş oluyorsunuz bu görüşe göre. Hasımla müvekkilin sulh olmasıyla ilgili bir hususa değinildi, ben tamamlamak açısından başka bir hususa değinirim. Avukat müvekkiliyle sulh olan hasma göre üçüncü kişi durumunda, yani sulh olan tarafların üçüncü kişisi durumunda, dolayısıyla avukat bu sulhu her türlü delille ispat edebilir. Yargıtay bu konuda oldukça yerindedir, doğru ve istikrarlı şekilde bir uygulama yapıyordu. Bu sonra yasaya da yansıtıldı. Dava harici sulhlar da mesela, müvekkil davadan feragat ediyor, reddedilmiş görünüyor, bir şey kazanmamış. Halbuki dava dışı bir hakkını elde ediyor. İşte ben bu davadan vazgeçeyim, sen de bana bu daireyi ver, filan gibi. Müvekkilim bu durumda avukat, yani sulhu her türlü delille ispat edebilecek durumdadır, ama buradaki sorun alanı şu: Acaba karşıya vekâlet ücreti, yani 164 sona göre kural olarak avukata ait olan karşıya vekâlet ücreti ne zaman muaccel hale gelecek? Şöyle düşünelim: Azilde de, sulhta da ya da hangi miktar üzerinden gelecek? Azil bakımından ne zaman, sulh bakımından da hangi miktar üzerinden? Müvekkili sizi davanın ilk günü azletti ve azle haksız, karşıya vekâlet ücreti ne zaman muaccel hale gelecek? Yargıtay diyor ki: Burada dava sonucunda tahsil edilen

miktar üzerinden, tahsil etmese bile iyi niyetli olarak beklenip, tahsili belli bir süre beklenedikten sonra. Bu tarafı olmadığınız bir davayı uzun süre sizin takip etmenizi gerektirir. Oysa burada azil konusunda yapılması gereken bençe azlin haklı olup olmadığını tartışmak, azil haksızsa avukata ücret vermemek, haklıysa da ücretini tam olarak vermek ve belki de burada bir hakkaniyet indirimi yapmak. Hakkaniyet indirimiyle de ilgili soru gelirse de o konuda da farklı kararlar var.

Ben bir kısmını atlayarak son bazı şeyler söyleyip kapatmak istiyorum. Oralara girmeyeyim, çünkü çok uzayacak o zaman, şunu söylemeye çalışıyorum özü: Avukatın aldığı ücret ya da avukatlık ücreti salt bir para meselesi değildir. Avukatların iyi ücret alıp geçimlerini sağlayabilmeleri ve bazılarının söylediğine göre, ben o görüşte değilim, ama bazılarının söylediğine göre bu mesleğin bir aristokrat mesleği olabilmesi için avukatlık mesleğinin ekonomik olarak belli bir seviyede güçlü olması gerekir. Bu güce sahip olmayan bir avukat yargı bağımsızlığının teminatı olan savunma mesleğini de icra edemeyecektir. Dolayısıyla avukatlık ücreti salt bir borçlar hukuku ya da bir özel hukuk uyuşmazlığı değildir, ülkenin yargı sistemiyle ilgili bir sorundur. Bu bakımdan çünkü şöyle bir örnek vereyim: Avukatın müvekkilinin parasını zimmetine geçirmesini artık Yargıtay yargı görevi yapanın zimmet suçu olarak kabul ediyor, bir yargıcın zimmet suçu gibi kabul ediyor. Doğru, çünkü yargı mensubudur avukat, ama ücret söz konusu olduğunda da aynı şeyi düşünmek

gerekir.

Bir ceza hâkimi olarak, uzun zamandır ceza mahkemelerine bakan bir hâkim olarak ceza yargılamasıyla ilgili birkaç hususa değinip, sözlerimi bitirmek istiyorum. Değerli meslektaşlarım, bu ülkede temel insan hak ve özgürlükleriyle ilgili en büyük ihlaller ceza yargılamasında yapılmaktadır. Bu ihlallerin çoğu küçük küçük işlerde her gün gözümüzün önünde yapılmaktadır, hepimizin gözü önünde yapılmaktadır. Fakat maalesef biz hukukçular bu ihlalleri ancak büyük davalar, sansasyonel davalar söz konusu olduğunda görüyoruz. Mesela, pek çoğunuz eminim ceza mahkemesinde görev üstlenmişsinizdir. Yakalama saatiyle serbest bırakma saatinin 24 saati doldurup doldurmadığını genelde kontrol etmeyiz. Oysa gözaltı süresi 24 saat artı yol süresidir. Bunun aksine hareketleri Ceza Muhakemesi Kanunu 141 ve devamı maddeleri gereğince tazminat hükümlerinin uygulanmasını gerektirir. Bu mekanizmaları hukukçular olarak işletmek zorundayız. Şunun için işletmek zorundayız: Yargı üzerinden, hukuk üzerinden hak mücadelesini toplum adına avukatlar yapmak zorundalar. Çünkü bizim elimizdeki enstrüman, biz hukuk insanıyız, hukuk üzerinden bir tartışmayı yaparız, hukuk üzerinden hak talep ederiz. Bu tartışmayı yargı organları önünde yasal yollarla yapmak zorundayız ve bunun üzerinden mücadele edilebilecek çok büyük alanlar, çok geniş alanlar var, ama bakıyoruz, mesela gözaltı süreleri aşıyor, arama kararlarında arama tanıkları yok, vesaire bir sürü olayla karşılaşıyoruz, ama buna iliş-

kin bir uygulama görmüyoruz.

Diğer grup beraat eden sanıkların kendisini vekille temsil ettirmesi halinde sanık lehine vekâlet ücreti, avukatlık ücreti verilmesine ilişkin avukatlık ücret tarifesinin 13. maddesi hükmü maalesef kötü uygulanıyor. Bu madde hükmünün önemi şuradadır: Lütfen bu maddeye sahip çıkın. Bugün Türkiye’de ceza davalarının yüzde 50 küsuru beraat ya da mahkumiyet dışı kararlarla sonuçlanmaktadır. Bugün Türkiye’de insanlar şüpheli sanık sıfatıyla uzun yıllarca yargılanıp, çeşitli işlemlere tabi tutulduktan sonra pardon denilerek bırakılmaktadır. Bugün devlet için bir davayı açmanın hiçbir maddi külfeti, tebligat, ıvır zıvır giderleri halinde yoktur 13. madde haricinde, tek külfeti devletin bu davada avukatla temsil ettirmişse, sanık ona avukatlık ücreti ödemektedir. Ben inanıyorum ve diliyorum ki bu ülkenin Maliye Bakanlığı belli bir miktarın üzerinde -ki bu rakam 2014 yılında 6 000 000 liranın üzerindeydi- avukatlık ücreti öderse, beraat eden sanıklara umuyor ve diliyorum ki yargı sisteminin sorumlularına dönüp, neden böyle oluyor, neden bu kadar çok insan beraat ediyor, niye bu kadar dikkatsiz dava açıyoruz -ki bunun sorumluluğu hepimizde- soracaktır diye umuyorum. O yüzden lütfen davada kendinizi birisini bir vekil olarak temsil ettiğinizde ve müvekkiliniz beraat ettiğinde avukatlık ücreti hükmedilmemişse, bunu temyiz konusu yapın, hükmedilmişse lütfen tahsil edin. Çünkü tahsil edilmeyen para bu dediğim metni yaratmayacaktır. Tahsil ettiğiniz parayı harcama tak-

diri sizedir, istediğiniz şekilde siz bilirsiniz onu.

Şunun için bütün bunları söyledim: Genelde baştan söylediğim şeyi sonda söyleyerek bitireyim. Neden bir hâkim olarak avukatlık ücretiyle ilgileniyorsunuz ya da neden siz bir cezacısınız, işin hukuk yönüyle ilgili olan bununla bu kadar uğraşıyorsunuz? Tekrar söylüyorum, derdim avukatların kaç para kazanacağı meselesi değildir, bununla ilgilenmiyorum. Derdim hukukun uygulanmasıdır, derdim avukatlığın savunma mesleğinin özelde, genelde avukatlık mesleğinin güçlü kılınmasıdır. Çünkü benim yaptığım işe her yerde hâkimlik derler, ama hukuk devletinin hâkimi olabilmem için orada bağımsız savunmaya ihtiyaç vardır. Bağımsız savunma yoksa bana hâkim denilmez. Teşekkür ederim.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Bu çarpıcı sunumu için Sayın Murat Aydın'a içtenlikle teşekkür etmek istiyorum. Değerli konuklar, saat 15.55, her konuşmacımız yaklaşık 45 dakikalık süre içerisinde sunumunu tamamladı, ama o kadar akıcı ve o kadar güzeldi ki sunumlar, kesmeye cesaret edemedim. Şimdi sözü değerli üstadım Ali Kemal Alpaslan'a bırakacağım. Onun sunumundan sonra da tartışma bölümünü açacağım. Buyurun.

Av. ALİ KEMAL ALPARSLAN- Teşekkür ederim değerli üstadım. Değerli yargıçlar, çok muhterem meslektaşlarım; İstanbul Barosunun biz avukatlar için düzenlediği ve avukatların çok önemli sorunu olan avukatlık ücret sözleşme-

sinden kaynaklanan bu toplantıda konuşmacı olmaktan kıvanç duyuyorum. Benim bugünkü toplantıda sizlere tatbikat alanında bir meslektaşınız olarak ve özellikle bu konuda mahkemelerde acizane bilirkişilik görevini yürütürken edindiğim meslektaşlarımdan noksanlıklarından kaynaklanan veya güven unsurunun zedelenmeyeceği düşüncesinden hareketle daha sonra zarara uğradıkları konulardaki deneyimlerimi sizlere sunmaya çalışacağım.

Değerli meslektaşlar, Avukatlık Kanununda avukatlık sözleşmesi 163, 164, 165 ve 166. maddelerde düzenlenmiştir. 163. maddede diğer iki hukukçu yargıç üstatlarımdan dile getirdiği gibi ücret sözleşmesinin, daha doğrusu ücret tabiri yok, avukatlık sözleşmesinin serbestçe düzenlenebileceği ve bu düzenlemenin dört unsurdan müteşekkil olduğu açıklanmıştır. Birincisi, belirli bir hukuki yardım, avukat bir yardımda bulunacak. Bunun karşılığında ikinci husus bir ücret alacak, üçüncü husus taraflar arasında, yani avukat-müvekkil arasında bir anlaşma olacak, dördüncü unsur da gayet tabii avukat baroya kayıtlı olacak.

Şimdi değerli meslektaşlarım, konuşma aralarında konulara, benim dile getirmek istediğim konulara temas ettiler. En çok tartışma yaratan hususları bilirkişi dosyalarından dolayı sizlere kısa anekdotlarla dile getirmeye çalışacağım, ama bunları anlatmadan önce ben bir anımı sizlere aktarmak istiyorum. Avukat yanındaki stajım bitti, değerli meslektaşım vefat etmiştir

kendisi, Av. Medeni Arman'ın yanında staj yaptım. Ruhsatımı aldıktan sonra kendisini ziyarete gittiğimde bak, şimdi avukat oldun dedi. Sana bir ağabey nasihati, karşı taraftan hiç korkma, hasmından korkma, en çok müvekkilinden kork dedi. Allah Allah dedim, ne demek istiyor acaba? Ama zaman doğru ve haklı çıkarttı kendisini, hepimiz az veya çok bu acıyı, sıkıntıyı meslek hayatımızda yaşıyoruz. Dolayısıyla benim acizane sizlere tavsiyem çok dikkatli bir avukatlık ücret sözleşmesini tanzim etmeniz, sakın ha işte yaparız, alırız, kolay gibi ifadelerle hadiseyi geçiştirmeye çalışmayın. Biz toplantıdan önce sohbet ediyorduk. Hâkim Murat Bey güzel bir şey anlattı. Dedi ki neden bir avukatla görüşüyor da niye sözleşme yapmıyorsunuz? İşte Hâkim Bey, yıllardır işini yapıyoruz, güveniyoruz, itimat ediyoruz. Mesele de miras meselesiymiş. Ya dedi, iki kardeş birbiriyle mahkemelik olmuş, seninle mahkemelik olmaz mı? Doğru, çok doğru. Dolayısıyla bu latifeden sonra hakikaten avukatlık ücret sözleşmelerine çok titizlik göstermesi gerekir. İki meslektaşım da yargılama giderlerine temas etti. Yargılama giderlerinin avukatlık ücret sözleşmesinde münhasıran avukat tarafından yerine getirileceği şeklinde bir madde yoksa bu paranın müvekkil tarafından ödendiği karinedir. Bunu hiçbir şekilde yargı affetmiyor. O bakımdan bunu mutlak surette, eğer siz finansmanı sağlıyorsanız bunu mutlak surette sözleşmeye derç etmek zorundasınız. Avukatlık ücret sözleşmesine süresinde ödemediği takdirde avukatlık ücretine cezai şart

uygulanır. Evet, sözleşmeye koyarsanız uygulanır. Bu diğer meslektaşlarım da kısaca temas ettiler, faiz yönünden, ama gabin şartlarına girmemek suretiyle Borçlar Kanunu hükümleri gereğince faiz yönünden bir madde koyduğumuz takdirde biz bunu kabul ediyoruz ve raporlarımızda o rakamı tebeyyün ettiriyoruz.

Çok sık karşılaştığımız bir konu: KDV. Şimdi bildiğiniz gibi sözleşmede Katma Değer Vergisinin müvekkil tarafından ayrıca ücretin dışında -ki yüzde 18 malumaliniz çok ciddi bir rakam- ödeneceği konusunda bir hüküm sözleşmeye koymadığınız takdirde yüzde 18 sizin cebinizden gider. Bunu hiç unutmayın. Bu çok ciddi bir avukatlık ücreti alacağında benim şahsen İstanbul Defterdarlığında yaptığım bir araştırma sonucunda -ki tebliğleri bana verdiler- bu konuda sözleşmede hüküm yoksa bu para maalesef sizlere ait oluyor. Varsa gene ihtilaf halinde biz karşı tarafa ücret dışında bu rakamın ödettirilmesine raporlarımızda yer veriyoruz.

Avukatlık ücreti başkasına temlik edilebilir mi veya müvekkile de temlik edilebilir mi? Edilir. Bu konuda hiçbir sakınca yok, sözleşmede karşı tarafla bir mutabakat varsa sözleşmede bu hüküm yer alıyorsa geçerlidir. Nedir bu? Çok yüksek müddeabihe olan bir davada müvekkilinizle ciddi bir rakamda anlaşmışsınızdır. Müvekkil bu işleri bilen bir müvekkildir. Der ki size: Avukat Bey, karşı taraftan alınacak avukatlık ücreti bana aittir. Siz eğer bu konuda toleranslıysanız, bunu kabul ediyorsanız ve lütfen bu maddeyi de sözleşmeye hüküm olarak koyalım

derse, bu geçerli bir maddedir.

Ođlu hapiste tutuklanmış, babayla avukat ücret sözleşmesi imzalıyor. Bu sözleşme geçerli mi? Geçerlidir. Tabii vekâletnameyi cezaevindeki tutuklu vermiş. İş ihtilafa düştü. Siz vekâleti veren kişiden avukatlık ücreti talep edebilir misiniz? Hayır, edemezsiniz. Avukatlık ücreti babayla sizin aranızdadır. Bu Borçlar Kanunu hükümleri gereğince sizin talep edeceğiniz bir alacaktır. Bildiğiniz gibi zamanaşımı süresi 5 yıl, bu konuda hiç tereddüdümüz yok. Ben yaptığım dosya incelemelerinde tek tek bazen çuvalla geliyor bize, kaç celse duruşmaya girmiş davacı avukat ücret alacağından dolayı, mazeret vermiş mi veya dosya müracaata kalmış mı, bütün bunları teker teker incelemek suretiyle meslektaşımın dosyada ne performansı ortaya koymuş, nasıl bir efor sarf etmiş, nasıl zaman harcamış bu dosyayla ilgili, bütün bunları tek tek incelemek suretiyle raporlarımızda bunları teker teker anlatıyoruz. Lütfen duruşmaları kaçırmayın. Mazeret olabilir, haklı bir neden olabilir, ama yanınızda çalışanlar vardır veya yetki belgesiyle o celseyi çok fazla mühim bir işi yoktur, o celse bir tezkere cevabı gelmemiştir, dolayısıyla bu şekilde o celse geçebilir. Müvekkille yaptığınız görüşmelerde görüşme tutanakları belki müvekkile öyle çok irite edici şekilde gelebilir. Bunu tolere edebilecek bir müvekkilse olur, ama ben daha çok e-mail yoluyla dosyaların gidişatı, safahatları hakkında bilgi vermenin meslektaşlarım için ileride herhangi bir ihtilafa birtakım sıkıntıları ortadan

kaldıracağı kanaatindeyim.

Değerli meslektaşlar, avukatlık mesleği gerçekten çok büyük sorumluluk gerektiren bir meslek. Onun için elimizden geldiğince müvekkile onu koz olarak kullanacak şekilde hatalara ve noksanlıklara sebebiyet vermemek gerektiği kanaatindeyim. Yaptığımız incelemelerde bir avukatlık ücret sözleşmesinde rakam çok yüksek, diyor ki müvekkil birincisi: Davaya bizzat avukat Ahmet Korkmaz duruşmalara katılacak diye sözleşmeye madde koymuş. Bakıyoruz, bütün dosyaları inceliyoruz, inanın bir defa dahi o meslektaş duruşmalara katılmamış. Büyük bir avukatlık grubu yanındaki diğer avukatlara yetki belgesi vermek suretiyle o duruşmaları sürdürmüş. Biz olumsuz görüş serdettik ve 13. Hukuk Dairesi de yüklü rakamdı, 600 000 dolara varan bir avukatlık ücreti alacağıydı, bu kararı onadı. Yani müvekkil öyle bir taleple avukatlık ücret sözleşmesine bir madde koyduğu takdirde bunu mutlak surette uygulamanızda yarar vardır. Ben yaşamış olduğum olaylar itibariyle sizlere bazı açıklamalarda bulundum. Şimdi tabii soru fasılları geldiğinde benim size dile getirdiklerimin dışındaki zannediyorum süresinde ödenmeyen avukat ücreti, KDV, başkasıyla yapılan sözleşme, bir avukatın müstakilen o duruşmalara katılması zorunluluğu, bilgi verme zorunluluğu gibi hususlar dışında bana tevcih edeceğiniz sorular olursa cevaplamaya hazırım. Daha fazla sizlerin zamanlarını almak için teşekkür ediyorum.

SORU YANIT

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Değerli üstadıma çok teşekkür ediyorum. Çok kısa bir süre içinde bitirdi. Şimdi ben müsaade ederseniz konuşmacılara eksik bir husus bıraktıkları düşüncesiyle 5'er dakika daha bir fırsat tanımak istiyorum, ama Değerli Yargıtay Üyemiz Sayın İlgün, birtakım notlar aldınız çünkü.

CANDAŞ İLGÜN- Bir tek şey eklemek isterim. Ali Kemal Bey belirtti, çok olur, bizden de kaynaklanıyor birazcık, hâkimlerden kaynaklanıyor. İşte avukat arkadaşım gider duruşma salonunun kapısına, hâkim yoktur, yerine geçici bir hâkim bakmaktadır. O da öğleden sonra ancak bakacaktır. Mübaşir der ki bir mazeret verin de, yani lütfen bu mazereti bu nedenle verdiğiniz yazın. Çünkü bu bir olur, bir tane de gerçekten mazeretiniz olur. Der ki müvekkil: Bak, avukat iki mazeret vermiş, üç duruşmasına girmemiş. Siz anlatırsınız artık, hâkim yoktu da, filandı, yani bizi rahatlatın da lütfen bunu oraya yazın. Böyle olduğu için mazeret verdim diye hiç olmazsa.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Çok teşekkür ederim. Saat 16.10, tartışma bölümüne geçeceğiz. Bir istirhamım olacak değerli arkadaşarımdan, lütfen isimlerinizi belirtirseniz, çünkü kitapçık halinde yayınlanacaktır bu İstanbul Barosu tarafından, ben söz almak isteyen arkadaşarıma buyurun.

Av. YAŞAR ZEHİR- Öncelikle aydınlattığınız

için teşekkür ederiz. Avukatlık ücret konusunda Yargıtayın içtihatları var. Bazısında harca esas değer üzerinden avukat ücreti tayin edilir diyor. Bazı içtihadında da tarafların anlaşığı değer üzerinden avukatlık ücreti tayin edilir sulhluk mevzusunda. Bunun açıklanması bir, ikinci soru: Avukatlık davanın sulhla sonuçlanması neticesinde konusuz kalması halinde avukat ücretinin belirlenmesi için açılan davada 164. maddede belirtilen yüzde 10-20 arasında bir miktarla belirlenir diyor, fakat davayı açarken harca esas değer olarak nasıl belirleyeceğiz? Yüzde 10 mu diyeceğiz, yüzde 20 diyerek, harcımızı yatıracğıız?

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Buyurun, zannederim Sayın Candaş İlgün'e yönelik bir soru.

MURAT AYDIN- Ben de sorunuza bir soru ilave etmiş olayım Hâkim Beye pas ederken, çünkü Candaş Bey hakikaten avukatlık ücreti konusunda çok çalışmış ve bu konuda çok araştırmaları olan birisi. Belirttikleri davacının vekili olarak dava açıldığında ve bu harç tamamlanmadığında tamam mesela, şey problemleriyle karşılaşılıyor. Avukat davalının vekili, davacı düşük bedelle davayı açmış, harç tamamlanmadan davalı kendi avukatını azletmiş veya sulh olmuş. Şimdi davalının vekili olduğu için harcı tamamlama yükümlülüğü onda değil, yani harcı o tamamlamayacak. Ancak harcın tamamlanmasını talep edebilir en fazla, bu aşamaya varmadan önce azledilmişse, davanın vekili bakımından olduğunda da durum

değişiyor mu? Ben de onu sormak istemiştim.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Bunu tamamlayıcı anlamda bir soru mu? Onu da alalım, hep birlikte böylece lütfen arkadaşımıza.

Av. NEVİN AKKUŞ- Şimdi Sayın Hâkim Murat Beyin sorusuna yakın bir soru aslında, şöyle diyeyim: Davayı örneğin icra hukuk mahkemesinde açtık, harcını da yatırdık davacı vekili olarak, icra hukuk mahkemesi de o davada görevsizlik kararı verdi. Harcın tamam daha yüksek müddeabih üzerinden yatırılacağı, nispi harca tabi oldu, asliye hukuk mahkemesine gitti mesela ve asliye hukuk mahkemesi ilk celsede tedbir kararı verdi diyelim ve harcın tamamlanmasına hükmetti. Harcı tamamlama süreci içerisinde ve bize bir süre verdi, tebliğ etti. Davalı ve davacı taraf sulh oldu. Bu durumda harç tamamlanmamış oldu. Burada avukatlık ücreti neyin üzerinden takdir edilecek, hangi müddeabih üzerinden, icra hukukta yatırılan değer üzerinden mi, yoksa tamamlanmasına karar verilen asliye hukuktaki değer üzerinden mi? Çünkü avukatın bir başarısı var orada, bir davada tedbir sonucu sulh olmuş iki taraf var ve avukat sulh olunan miktarı da ispatlayamıyor mesela, böyle mağdur olduğu konular var avukat arkadaşlarımızın. Teşekkür ediyorum.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Bu son soru olsun.

CANDAŞ İLGÜN- Davacı yönünden mi, davalı vekili yönünden mi soruyorsunuz?

Av. NEVİN AKKUŞ- Davacı yönünden de soruyorum.

CANDAŞ İLGÜN- Mağdur oluyor dediniz de, onu mahkemeye açmamış, nasıl mağdur oldu, onu anlamadım.

Av. NEVİN AKKUŞ- Davalı yönünden de soruyorum.

Av. GÜLSÜM BİZİN- Sayın Candaş Bey, ben bir soru soracağım. İzaleyi şüyu davalarında problem yok dediniz. Akhisar'da görevlendiğim izaleyi şüyu davasında...

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Lütfen bakın, izin almadan konuşmayalım değerli meslektaşım, lütfen. Buyurun Hanımefendi.

Av. GÜLSÜM BİZİN- İzaleyi şüyu davaları açısından problem olmadığını söylediniz avukatlık ücreti yönünden, şimdi benim müvekkilimle altı davalı yerinden açtığım izaleyi şüyu davasında aramızda özel sözleşme var. Fakat maktu bir sözleşme değil, görüşme tutanağıyla tutulan bir sözleşmede bilirkişi ücretiyle tayin edilecek olan müddeabih değerinin yüzde 15'i, yalnız bu yüzde 15'ten davacının bizzat yaptığı tüm masraflar dosyada mevcut resmi masraflar düştükten sonra kalan miktar üzerinden bu para ödenecek şeklinde bir hüküm var. Dava sonra 204 davalı bir izaleyi şüyu davasına dönüştü. Bu arada sürekli olarak yerel mahkeme bana veraset ilamı getirmem için görev verdi. Ben de müvekkilime her celse verilen kararları

mail yoluyla ilettim. Fakat herhangi bir masraf talebinde bulunmadım, ama bana müvekkilim masrafların büyük bir çoğunluğunu banka havalesi yoluyla göndermişti. Zaten banka havalesi dışında da ücret almamıştım. O paralardan da ben hatta bana peşin ödenen avukatlık ücretim de dahil olmak üzere o 204 dava bitiminde 240'a ulaştı. Veraset ilamlarını aldım. Bu arada iki tane tapuda isim ve soyadı düzeltme davası açtım.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Biraz neticeye gelelim lütfen.

Av. GÜLSÜM BİZİN- Sonucunda bu dava sonuçlandı, izaleyi şüyu davası sonuçlandı. 11 800 lira tebligat gideri ödenmesi söz konusuydu kararın tebliği için, müvekkilim bu parayı ödemek istemedi. Ben kendisine mail yoluyla iletmiştim. Daha sonra mahkeme kalemine de kendisi Akhisar'a giderek öğrenmiş ve bunun akabinde ben yeni öğrendim. Ben hâlâ baronun temin edileceğini ve kararın tebliğe çıkarılacağını düşünürken çok yakını olan annesi, kardeşi ve amcası çocuklarıyla anlaşarak kendi aralarında paydaşlığı giderdiklerini öğrendim. Bu durumda benim avukatlık ücreti sözleşmem çok yeni, azil de geldi. Gördüğümüzün üzerine azlediyorum diye bir azil geldi. Şimdi bu durumda avukatlık ücretini talep edebilir miyim?

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Evet, buyurun.

CANDAŞ İLGÜN- Şimdi ilk soruda sulh halindekiyle diğer gayrimenkul aynine ilişkin

davada harcı ödenen konusundaki ayrımı sordunuz. Şimdi biz taşınmaza ilişkin davalarda, gayrimenkul davalarında daire harcı ödenen dava değeri diyor. O konuda tereddüt yok, ama özellikle parasal davalarda, yani alacak davalarında sulh olunan miktarı araştırıyoruz. Yani eğer sulh olunan miktar bulabilirsen sulh olma miktarı, sulh olunan miktarı eğer dava değerinden daha düşük bir değer olduğunu iddia ediyorsa davacı yönünden diyelim, davacı vekili tarafından düşünüyoruz. Davalı bunun sulh olunan miktarın dava değerinden daha düşük olduğunu davalı ispat edecek.

Tapu ve tescil davalarında uygulamamız gayrimenkul aynine ilişkin davalarda ödenen harç, orada artık eğer bir muris muvazaasıyla eğer diyelim, muris muvazaası davada gitti mirasçı anlaşdı, burada hiç olmazsa sulh olunan miktara gitmiyoruz, belki sulh olunan miktar yönünden daha başka bir yüksek meblağ olsa bile burada dava değerine göre, çünkü hiçbir zaman diyoruz ki sulh olunan miktar dava değerini aşamaz. Neden sulh olunan miktar diyoruz? Olabilir ki bazı dava değerinden daha düşüktür sulh olunan miktar, yani dava değeri 50 000 açar da, sulh olunan miktar size gösterir, işte davanız 10 000'de anlaştık derse, burada 50 000'den olmayacak, 10 000 üzerinden olacak sulh olunan miktar, ama daha çok uygulamada ben daha bugüne kadar sulh olunan miktarın dava değerinden daha düşük olduğunu davalı tarafa ispat edildiği dava türüne çok az rastladım. Yani genellikle dava değeri daha düşük olsa bile sulh olunan miktarın düşük oldu-

ğunu ispat külfeti davalıda, davacı sulh olunan miktar dava değeri diyor, çekiliyor kenara, daha düşük olduğunu iddia ediyorsan sen ispat et. O yüzden eğer sulh olunuyorsa bile hiç değilse, dava değerinin daha düşük bir miktarda sulh olmuştusa diğer tarafın da katılımı olarak sulh sözleşmesinin dosyaya ibrazı gerekir.

İcra mahkemesinde asliye hukuk mahkemesi bu şey konusunda, harç konusunda daire kesin kararlı, yani efendim, işte yatmamış, davalı yönünden ... davalı da yatırabilir. Biliyorsunuz harcı ikmalî mutlaka davacı yaptırıcı bir şey ... veya biz eğer bir davada ... kazanacağı bir davaysa, vekâlet ücreti yönünden davalı da davaya ilişkin, müddeabihe ilişkin değer ... hatta itirazı kim yapar dava değerine ilişkin itirazı? Davalı yapar. Bu ekmeğe bu köfte az gelir diye itiraz edecek. Bundan bunu göremezsin diyecek, keşif isteyecek hemen, müddeabihi hemen arttıracak. Harçlar Kanunu ne diyor? Eksik harç ödenmedikçe müteakip işlemler yapılmaz diyor. Burada sen kamu düzeninden, yani her iki tarafın da mükellefiyeti baktınız böyle bir risk varsa davalı ... harç konusundaki avukatlık ücretindeki hesabı konusunda daire tereddüt göstermeden uyguluyor. Sulhta da ... öncelikle sulhla sonuçlanan ... ne diyor dairemiz kararlarında? Sulhla sonuçlanan işlerde her iki taraf avukat ücreti ödenmesi konusunda avukata karşı müteselsilen sorumludur. Davanın sulhla sonuçlanması anında avukat müvekkiliyle aralarında ücret sözleşmesinde kararlaştırılan miktarı tamamen isteyebileceği

gibi davada sulh olunan miktara göre yüklenen vekâlet ücretini isteyebilir. Dediğim gibi bu sadece sulh konusunda sadece diğer taraftan istemeyi sağlayan bir şey, yani sulhta her iki tarafın da yakasına yapışabiliyorsunuz. Gerek akdi vekâlet ücretini, gerek yargılama gideri ücretini ... dediğim gibi eğer sulh olunan miktar ispat edilebiliyorsa, hayır, o sulh olma miktarı kabul etmiyor ... burada dava değerinden bir kere yüksek bir sulh miktarı olmaz. Dava değeri her zaman üst çatı, dava değeri bir kere sulh olabilmek için mutlaka dava değerine en az dava değeri, daha doğrusu en fazla dava değeri, siz dava değerinden daha büyükle sulh olur musunuz? Hayır. İşte ben anlatıyorum, buradaki ilkeyi anlatıyorum. Biz sulh dava değeri buyusa, sulh bunun hep ya en fazla bu kadardır. Sulh her zaman dava değerini geçemez. Dava değerini geçen bir sulh, şimdi ben anlatıyorum size, 10 000 lira tapu iptal tescil davası açtınız. 10 000 liranızın harcı yatırdınız. Gittiniz, adamlar tamam, kızların hissesini tapuda devretti. Yerler 5 trilyon, kim diyor buna 5 trilyon? Tapudaki sözleşme diyor. Benim dosyamda böyle bir şey yok. Ben onu oradaki müddeabihî kabul etmem. Gelirim buradaki dava değeri olan, neydi benim dava değerim? Bu davayı sen kazansaydın tümüyle dava kabul edilebilseydi ve harç konusunda hiçbir itiraz olmasaydı kaç liralık dava kazanacaktınız? 10 000 lira. Burada dava değeri 10 000 lira. Sulh olunan miktar hiçbir şekilde bir para alacağıysa daha çok sulh olunan miktara bakıyoruz. Gayrimenkule ilişkin

tapu tescil davaları, tapu ... alacaklarında daha çok, işte işe iade tazminat konularına ilişkin, ama gayrimenkulde hiçbir zaman şeyi aşamaz.

Avukat Hanımın sorusuna direkt olarak cevap veremeyeceğim, çünkü derdest bir dava, ama şu var: Biz o konuda tamamen avukatın verdiği emek, mesaiye göre bu tamamen dediğim gibi sizin, biz genellikle yüzde 15 olanlarda, ama yüzde 20'yi geçenler de oldu, tamamen sizin şeye bağlı, yani avukat bu ... davası olarak açacağınız şeye bağlı. Ben şuna harcı yatırayım, ama genellikle avukatlar bunu belirsiz alacak davası olarak açıyorlar ve ardından ıslaha bile gerek kalmadan raporuna bunu harcını ödeyip, devam ediyorlar. Tamamen sizin takdirinizde, ama genelde yüzde 15 şeklinde açıldığını görüyoruz uygulamada.

Şimdi sizinle ilgili olarak şunu söyleyeyim: İzaleyi şüyu davalarında belki can acıtıcı dediğim gibi sözleşme olmazsa maktu, ama sözleşme olursa daire diyor ki işte taşınmazın satışı sonucu elde edilecek paranın yüzde 15'i örneğin, taşınmazın daha sonra bir ... tarafından tespit edilecek rayiç değerinin yüzde 5'i gibi, yüzde 10'u gibi bu tür sözleşmeleri de geçerli kabul ediyor izaleyi şüyu davalarında, demek ki izaleyi şüyu davasında sözleşme yapacaksınız. Satıştan elde edilen paranın şu kadarı, bunlar.

Av. ŞAHİN EROL*- Efendim, benim so-

* İstanbul Barosu Yönetim Kurulu Üyesi

rum Sayın Yargıç Aydın'a ve meslektaşım Alparşlan'a olacak. Birinci sorum řu: Biraz kısa geçtiniz. Bu kamulaştırma davalarında miktar oran üzerinden yapılan sözleşmelerin geçersiz olduğunu, hatta bunun cezai müeyyidelerinin olduğunu söylediniz. Bunu biraz açarsanız sevinirim.

Meslektaşım Sayın Alparşlan'a sorum řu: Bir zamanaşımı olduğunu, 5 yıl olduğunu söylediniz de, spesifik olayda bir azilname var, ama azilnameye konu olan dava yürümekte. Yani burada zamanaşımı azilname tarihinden mi başlar? O sorumun yanıtını aldım. Sayın Yargıcım bu konuda da açıklamada bulunursanız sevinirim. Teşekkür ediyorum.

MURAT AYDIN- Kamulaştırma Kanunundan kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili yasa düzenlenirken şöyle bir algısı vardı parlamentonun, tartışmalarından o görünüyor. Bir barajın olduğu yer kamulaştırılacak, sermayesi güçlü bir avukat oraya gider. Sizin bütün giderinizi ben karşılayacağım, siz hiçbir şeye karışmayacaksınız, vekâletinizi verin, yüzde 20-25'ini, yarısını alırım ya da çeyreğini alırım gibi sözleşme yapar. Bu sermayesi, yani o kadar gideri vermeyecek avukatlar bakımından haksız rekabet oluşturur diye konulmuş bir hüküm bu. Fakat bu hükümdeki düzenlemeyi ben aşırı buluyorum. Sözleşmenin geçersizliğiyle bitecek bir işi suç haline getirmiş Kamulaştırma Kanunu, dolayısıyla düzenlemenin tekrar gözden geçirilmesinin gerektiğini düşünüyorum. Fakat Ka-

mulaştırma Kanunundaki büyük tadilat sırasında bu değişiklik yapılmadı. Bugünkü durum şu: Avukat masrafları, giderleri üstlenirse, avukat kamulaştırma bedeliyle ilgili davalarda aracı kullanırsa, birisinin ona iş getirmesini sağlarsa veya avukat kamulaştırma bedelinin bir kısmının kendisine ait olacağına dair sözleşmeye hüküm koyarsa, bu hem geçersiz, hem konusu suç teşkil ediyor. Şimdi burada sorun şu: Konusu para olan davalarda dava sonucuna katılma yasağını Avukatlık Kanunu kaldırdı. Çünkü anlamı yoktu bunun, paranın yüzde 10'u zaten para, hani o paradan olmuş, bu paradan olmuş, bir şey ifade etmez diye o kalktı, ama Kamulaştırma Kanunundaki bu hüküm duruyor. Dolayısıyla Kamulaştırma Kanununda artırılıp eksiltilecek bedel üzerinden sözleşmeye hüküm koyup, buradan avukatlık sözleşmesi yapmak genellikle konusu suç teşkil edecek ve geçersizlikle karşılaşacaktır. O yüzden kamulaştırma bedeliyle ilgili davalarda maktu bir hüküm, maktu bir ücret koymak yararlı olacaktır.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Teşekkürler. Mikrofonu arkadaşımıza iletelim. Değerli arkadaşlarım, ufak bir hatırlatma: Saat 17.00'de salonu teslim etmek zorundayız. Her iki hâkimimiz birisi Ankara'ya, birisi İzmir'e gidecekler. Onun için lütfen çok kısa olarak soruları tevcih edelim, zaman tasarrufu önemli. Buyurun.

Av. SALİH ZEKİ BAYTEN- Öncelikle katılımcılara çok teşekkür ederiz katkılarından dolayı. Benim öğrenmek istediğim olay şu: 6502

sayılı Yasa uygulaması 28 Mayıs 2014'te yürürlüğe girdi. O tarihten önce açılmış olan ücret sözleşmesinden olan davalar gerek derdest olan yerel mahkemelerde, gerek Yargıtay incelemesinde sıra bekleyen davalar görevsizlik kararı konusunda Yargıtayın bir yerleşik görüşü oluştu mu? Bunu şu açıdan irdelemekte fayda var: Görevsizlik kararı yargılamanın her aşamasında resen göz önüne alınacak ilkesini gördüğümüz zaman Yargıtay bu konuda bir yerleşik görüş oluşturdu mu? Bunu merak ediyoruz, teşekkür ederim.

CANDAŞ İLGÜN- Hemen kısaca söyleyeyim. Sunumumda söyledim, ama herhalde tam üzerine vurgulamamışım. 6502 sayılı Yasaya geçici madde koydular. Dediler ki daha önce görülmekte olan davalar görevli olduğu mahkemelerde görülmeye devam eder. Yani bu kanun kapsamında bile olsa daha önce eğer açılmışsa, onlar o görevli mahkemede olacak. Bu sadece 28.05.2014'ten sonra açılan davalar için, o yüzden önceki açılan davalar yönünden ve yine Yargıtayda olan davalar yönünden hiçbir tereddüt yok. Onlar görüldükleri mahkemelerde görülmeye devam edecekler. Bu geçici maddedeki özel hüküm görevdeki o dediğiniz kuralı bertaraf etti. Ek bir madde koydular, yeter ki bu kanuna ilişkin göreve ilişkin davalar 28.05.2014'ten sonra açılan davalar yönünden geçerlidir. Yani 28.05.2014'ten önce açılan davalarda kesinlikle bir etkilenme olmayacak, endişeye mahal yok yani.

Av. DİDEM İLKAN- Merhaba, kolay gelsin. Benim sorum şu: Biz bir site yönetiminde belirli süreli bir sözleşme yaptık 2011’de, daha sonra 2015 yılına gelince bir ihtar geldi devam edilmeyeceği yönünde, ama ihtardan önce devam eden icra dosyaları var takip ettiğimiz tahsil olmayan derdestane ve dava dosyaları var. Şimdi benim sözleşmemin yenilenmeyeceğine dair ihtar geldiği için ben artık bakamıyorum. Bu durumda benim daha önce takip ettiğim dosyalara ilişkin herhangi bir ücret hakkım doğuyor mu ya da ben haksız azle sokabilme, sözleşmenin haksız feshi olduğuna dair bir iddiana bulunabilir miyim?

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Sayın Aydın’a yönelik galiba, buyurun.

MURAT AYDIN- Ben asliye cezaya baktığım için bunu rahat rahat cevaplayabilirim. Çünkü benim önüne gelmeyecek davanız. Şöyle, süreli olduğunda sözleşme süreliyle ve o süre bitmişse, sözleşmede de bu süre bitiminde sözleşmenin nasıl yenileneceğine ya da şu kadar önce ihtar edilirse filan gibi hükümler varsa o hükümler uygulanacaktır. Yoksa süre bitiminden önce makul zaman içerisinde müvekkil size ihtarda bulunursa, süreli sözleşmeyi sona erdirebilir. Bu bir azil değildir, fesih de değildir, ihbar istifa da değildir. Sözleşmenin süresi bitmiştir ve yinelenmeyecektir. Ne olacak peki eldeki işler? Eldeki işler konusunda da öncelikle sözleşmeye bakmak gerekecek, sözleşmenizde bir hüküm var mı? Bu durumu öngörmüş mü

sözleşme? Bu durumu öngörmemişse, Yargıtay bu tür sözleşmeleri Avukatlık Kanunundan ayrı olarak müşavirlik sözleşmesi olarak değerlendiriyor, avukatlık sözleşmesi olarak değil, müşavirlik sözleşmesi olarak 12/C'deki avukatlık mesleğiyle bağdaşabilen kişiler kapsamında müşavirlik olarak değerlendiriyor ve bu durumda da önce sözleşmeye başvuruyor. Sözleşmede bir hüküm yoksa da o zaman bu arada yaptığınız işlerle ilgili hak ve nesafete uygun bir ücret belirlenmesini istiyor işlerin varacağı aşamaya, durumuna, vesairesine göre. Çünkü dediğim gibi bu bir azil değildir. Süre sona ermiştir, müvekkil yenilemek zorunda değil.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Evet, Salih Beye lütfen.

Av. SALİH ZEKİ BAYTEN- Her şeyden önce böyle bir panel düzenlediği için siz Sayın Başkana ve değerli hâkimlerle meslektaşına aydınlatmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Sayın Candaş Hâkimime birkaç soru hazırlamıştım, ama yakında huzurlarına çıkacak, cevap verdiği takdirde ihsası rey sayılacağı için bunlara değinmeyeceğim. Yalnız bir konuya değinmek istiyorum. Dava bitti, hüküm verildiğinin ertesi günü avukat azledildi. 164. madde bu alacak davası, 164'ün son bendi gereğince karşı taraftan tahakkuk eden avukatlık ücreti avukata aittir. Bir içtihadınızda bunun gerçekleşmesi için karşı taraftan azleden müvekkilin parayı almış olma şartını arıyordunuz. Yalnız buna Medeni Kanunun 2. maddesine göre bir

açıklama getirdiniz ve hâkime durumun değerlendirilmesini yaparak, aynı şekilde karşı taraftan avukatlık ücreti, tahakkuk eden avukatlık ücreti alınmış gibi hüküm kurulmasını dediniz. Bu Yargıtay kararınızda bir değişiklik oldu mu son zamanlarda? Sorunun bir tanesi bu.

CANDAŞ İLGÜN- Evet, o zaman hemen söyleyeyim. Sayın Murat Bey de söyledi, siz de güzel bir yer yakalamışsınız. Hakikaten bu 164 sondaki, daha doğrusu azil halinde ve azil de haksızsa karşının vekâlet ücreti bayağı bir sorundu. Karşının vekâlet ücreti tabii ki avukata ait, ama bir yandan bunun tahsil edilmesini beklemek avukat yönünden hiç olacak iş değildi, ama henüz daha müvekkil o parayı tahsil etmemiş. Biz diyorduk işte Medeni Kanun 2. maddesine göre karşı taraftan tahsil edilmesini de beklemek durumunda değilsin. Bunun üzerine birleştirmede bu dosyalarda bu sefer zorlanıyoruz. Ali Kemal Bey, bu nasıl olacak, nasıl tahsil edildiği beklenen bir, karşı taraf borca batık mı, nedir? Biz bunun üzerine son kararlarımızda biraz bunu avukatlar lehine dedik ve esnettik. Şöyle ki, nasıl haksız azil, daha doğrusu azil haklıyla bitirdiği işi alır, başka bir şey almıyorsa, azil haksızsa avukat burada emeğinin karşılığı olarak gerek nakdi, gerekse yargılama gideri olarak karşının vekâlet ücretini beklemeden, tahsil edilmesini beklemeden alabilir diye kararlarımız çıktı. Bunu da yayınladık. Beklemeye gerek kalmadığı kanaatindeyiz.

Av. SALİH ZEKİ BAYTEN- İkinci sorum

meslektaşına: Güzel açıklamalarda bulundu. Bilirkişilik yaptığını söyledi uzun müddetten beri, şimdi bir sözleşme yapılıyor. Dava başlangıç tarihinde müddeabih 100 000 lira olarak gösteriliyor. Sözleşmede dava bittiği zaman biten miktar üzerinden A bendinde sözleşmenin yüzde 20, B bendinde aynı kanundan dolayı verilecek olan icra takibinden de yüzde 20 bir talepte bulunuluyor. Şimdi Avukatlık Yasası gereğince böyle bir sözleşme yapmak aykırı değil. Ancak müddeabih 8 000 000 liraya çıktığında bu 8 000 000 lira üzerinden davada yüzde 20, icra takibinde de yüzde 20 alınması bir gabin olarak düşünülebilir mi? Çünkü alınmış olan para hasılı davaya iştirak olarak düşünülebilir. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Av. ALİ KEMAL ALPARSLAN- Ben o görüşü paylaşmıyorum. Akitsel ... (135.04) prensibi vardır. Ahlaka, adaba ve yasanın emrettiği marjları aşmadığı müddetçe bana gelse bu dosya ben lehte rapor veririm.

MURAT AYDIN- Bu gabin ve aşırı yararlanmaya yeni Borçlar Kanunundaki deyimiyle konusuna da birazcık ben de değinmek isterim. Şimdi şunu unutmamak gerekir: Sözleşme serbestisi, sizin söylediğiniz sözleşme özgürlüğü temel prensibimizdir, ama avukatlık mesleğinin kutsallığına yaraşır yargının kurucu unsuru olmak vasfı da karşımıza çıkıyor. Salt bir sözleşme hukukuyla bakamıyoruz mevzuya. Mesela, şöyle durumlarla karşılaşıldı: Yargıtay da bu konuda özellikle vurgu yapıyor mesleğin

niteliğine. Şimdi dava konusu üzerinden ücret anlaşması yapmak şöyle bir risk taşıyor: 100 000 liralık bir dava açtık, manevi tazminat davası. Dava konusunun yüzde 10'u avukata ait olacak. Tamam, dava, yani 10 000 lirası, dava bitti, mahkeme 5 000 liraya hükmetti. Dava konusunun yüzde 10'u 10 000 lira, ama davanın bitimindeki şey 5 000 lira. Şimdi bu durumda ne yapacağız? Sözleşmeyi mi ayakta tutacağız, avukatlık mesleğinin temel ilkelerini mi ayakta tutacağız, bunu bir aşırı yararlanma mı sayacağız? Çünkü bakın, dikkat edin, işin başında bu bir aşırı yararlanma değildi. Mesela, şunlarda kolay bir kaçış noktası bulabiliriz. Mesela, maddi tazminat davalarında eğer başkaca somut şeylerde şöyle diyebiliriz: Avukat ağırlaştırılmış özen borcu gereği bunu baştan öngörmeliydi, davasının olabilecek makul bir miktarla açabilmeli, ama manevi tazminat davası takdiri bir durum. Yani hâkimin ne kadar vereceği konusunda bir şeyiniz yok. Burada her iki unsur, hem avukatlık mesleğinin durumunu, vasfını, hem sözleşmeyi ve bence en çok da tarafların bu sözleşmeden beklentilerini dikkate almak gerekir. Şöyle düşünün, ünlü bir siyasi ya da gazeteci ya da bir sanayici kendisiyle ilgili bir hakaret olduğu iddiasıyla yüklü miktarda bir tazminat davası açıyor ve bu konuda da bir avukat vekil tayin ediyor, ama mahkeme çok düşük bir ücrete hükmediyor. Şimdi böyle bir ilişkide benim verdiğim 100 000 lirada 5 000 lira vermesine rağmen avukatına 10 000 lira ödemesini makul görebiliriz. Hepsini birlik-

te düşünmek gerekir. O yüzden hani baştan beri hep onu söylemeye çalışıyorum. Avukatlık sözleşmesi salt bir borçlar hukuku sözleşmesinden başka bir şeydir. Daha geniş bakmamız gereken bir şeydir, ama sözleşme serbestisinde hiçbir zaman bir yana bırakmadan bakmamız gereken bir şeydir. Gabin konusunu da hep tarafların durumunu, beklentilerini, avukatlığın aydınlatma yükümlülüğünü, risklere karşı müvekkili aydınlatma yükümlülüğünü ne kadar yerine getireceği, bir sürü unsuru da birlikte değerlendirmek, yani somut olay koşullarını iyi değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Teşekkür ederim. Değerli üstadıma verelim.

Av. EMRE YÖRGÜN- Candaş Beye sormak istiyorum. Şirketlerde İş Kanununa tabi olarak iş sözleşmesiyle ücret mukabili çalışan avukatlar var. Bu avukatların karşı taraftan alınacak vekâlet ücretleriyle ilgili ihtilafların iş mahkemesinde görülmesi gerekmez mi?

İkinci sorum: Şirketlerde gene bu konudaki karşı taraftan alınacak vekâlet ücretleriyle ilgili yapılan birtakım prosedürler var. Bunların dağılımıyla ilgili diğer çalışan bütün avukatlara bu prosedüre göre avukatlara dağılım yapılması, eşit dağılım olmaması halinde uygun mu? İkincisi de, şirketlerin de bu ücreti vekâletten bir pay alması uygun mu? Bunu sormak isterim, teşekkür ederim.

CANDAŞ İLGÜN- Ben ... şu uygundur, şu

uygun değıldirden ziyade bizim uygulamamızı anlatayım. Son dönemlerde zaten bu da avukat camiası ve barolar da bununla ilgili çalışmalar yapıyor. Neredeyse büyük şirketler avukatları ihaleyle çalıştırıp, karşı yandan vekâlet ücreti alacaksın, onun da şu kadarını bize vereceksin şeklinde bir yöntem uyguladıklarını görüyoruz. Bunlar sözleşme serbestisi geçerli diyoruz. Biz yani bir bankanın, bir GSM firmasının veya bilmem bir holdingin bu şekilde efendim, sadece vekâlet ücreti olarak ayrıca vekâlet ücreti verilmeyecektir. Hatta karşılığını aldığında şu kadar da bize ait olacaktır şeklinde sözleşme serbestisidir diyoruz. Biz buna müdahale etmiyoruz.

Bir diğeri de şirketlerin özellikle tam zamanlı olarak ona tüm emek ve mesaisini ofisiyle, tüm çalışmalarıyla beraber ona özgülenmişse, iş mahkemeleri görevli diyoruz, ama bunların karşı yan kefalet ücretleri yönünden bizim dairemizden böyle bir dosya geçmedi. O yüzden iş dairesi daha çok bakıyor buna 9, yani biz bu yönüyle hiç incelemedim. Karşı yandan bunu uygulaması, kürsüde nasıl uygulanıyor, bizim dairede ... işte onu çok geçmediği için şu 5 yıllık süre içinde dolayısıyla ona kesin tam bir cevap verme durumunda değilim. Ben çünkü mevcut dairelerin uygulamalarını aktarmak için geldim buraya, ama dediğim bu tür sözleşmelere biz sözleşme serbestisi diyoruz. Katkı almak isteyen olursa ben ilgili arkadaşla verebilirim.

Av. ALİ KEMAL ALPARSLAN- Şunu söyleyeyim, eğer avukat bazıları bu deyimini sevmedi-

ği için şeyi kullanıyorum, işçiye, yani iş hukuku prensiplerine göre bağlı çalışıyorsa -şimdi avukatlık sendikası da var, bağlı çalışan avukatlar bakımından kuruldu- işçi durumundaysa, bazı çalışan durumundaysa iş hukuku prensiplerine göre aralarındaki işveren, artık o işçi-işveren ilişkisi söz konusu, Avukatlık Kanunundaki ücret bahisleri değil, iş hukuku prensipleri ve sözleşme prensiplerine göre o ücreti nasıl dağıtacaksa, o şekilde dağıtıyor. Hatta buna ilişkin bir vergi uygulamasını da bahsedeyim. 9 Hukuk da öyle uyguluyor, vergi uygulamasında da bunu destekliyor. Diyor ki vergiyle ilgili durum: Bu ücrete ek olarak ödeniyorsa, avukatın ücreti veya işçi ücretine ek olarak ödeniyorsa, Gelir Vergisi kesintisine tabidir, matrahına dahildir diyor. Prim olarak ödeniyorsa evet, yıllık prim olarak ödeniyorsa, o zaman da başka bir şekilde ücretlendirilmesini, kendisi açısından da, şirket açısından da karşı yan vekâlet ücretini gelir olarak alıyorsa, bu bir gelirdir. Doğrudan avukatına gidiyorsa, ona ücret olarak ödüyorsa, bunu da o şekilde gider olarak gösterilir, avukat bakımından da gelir olarak gösterilir. Özü şu: İşçi durumundaki avukatın karşı yan avukatlık ücretini nasıl paylaşacağı konusu işvereniyle arasındaki bir iş hukuku sorunudur.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Evet, en arkada bir arkadaşımız var.

SALONDAN- Çok sağ olun. Soru sormak istiyordum, ama soru değil de, aslında hepimizi ilgilendiren bir sorun olduğunu düşünüyorum.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Çok kısa bir süre içerisinde lütfen yöneltirsek.

SALONDAN- Mahkemece verilmiş bir karar var. Mahkemece verilmiş, yerel mahkeme tarafından verilmiş bir karar var. Karar davanın açılmamış sayılmasına karar verilmesi, hükmün sonunda bir vekâlet ücreti gene hükmediyor mahkeme. Davalı vekili için 1 500 lira vekâlet ücreti ödemesine diye, bu 1 500 lira vekâlet ücreti mahkeme hükmünü ilamlı icra takibine koydum. Taraflara tebliğ edildi. Peşinden bana azilname geldi niçin karşı tarafla uğraşıyorum diye, çünkü taraflar kendi aralarında anlaşmışlar, uzlaşmışlar. Zaten karşılıklı davaları da taraflar istediği için takipsiz bırakma sebebimiz buydu. Şunu hepimizle paylaşmak istiyorum: 1 500 lira mahkeme vekâlet ücretini acaba şahsi olarak kendi adıma icrai takibi yapabilir miydim? Yani müvekkilimin alacaklısı olarak gösterdiğim, kendimin de vekili olarak yazdığım bir icra takibi başlattım. Halbuki şunu yapmak isterdim: Mahkemenin verdiği karardaki vekâlet ücreti şahsıma aittir. Davanın avukatı olarak kendi adıma icrai işlemler yapabiliş, kendi adıma onu tahsil edebileydim. Şimdi bu konuda iki tane dava var karşılıklı, ikisi de taraflarca takipsiz bırakılması istendi. Taraflar kendi aralarında uzlaşmışlar, karşı taraftaki mahkemenin kararı da şu şekilde: Davalı vekili için davalı vekili yararına takdir edilen 750 liranın davalı vekiline verilmesine diye de hüküm kurulmuş. ... hüküm oluyor benim gördüğüm, bu konuda siz ne düşünürsünüz, ne yorumlarsınız? Hepi-

miz hukukçuyuz, kim söyleyebilirse görüşünü duymak isterim.

MURAT AYDIN- Karşı yan vekâlet ücretinin kimin adına hükmedileceği sorunu.

SALONDAN- Kendi adıma davalının avukatı.

MURAT AYDIN- 2001 değişikliğinden sonra epey bir tartışıldı yargı kararlarıyla. En nihayetinde şuna bağlandı: Avukat davayı vekâleten yürüttüğüne göre hüküm tarafların leh ve aleyhlerinde kurulur, dolayısıyla hüküm asil adına hükmedilir. Yani karşı yandan işte 1 500 lira avukatlık ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine denilir. Yani davacı vekiline değil, dolayısıyla burada alacaklı davacıdır, asildir. Bu asil bu ücretini ister kendisi, ister aynı vekile, isterse de bir başka vekil vasıtasıyla icra takibine koyabilir. Takipte takibin alacaklısı asildir ve takip kesinleşmeden önce vazgeçilmişse ya da başka şekilde olmuşsa, avukat bu takibi ya da bu davayı artık kendi adına sürdüremez. Ne yapabilir o zaman avukat? Şunu yapabilir: Bu ücreti müvekkilinden isteyecektir. Çünkü bu ücreti müvekkil alacaktı ve avukata ödeyecekti. Bizim bu Borçlar Kanunundaki kısa elden teslim gibi avukat kendisi alıp kendisine tuttuğu için sanki kendi adına tahsil ediyormuş gibi geliyor, ama değil. Müvekkil adına tahsil ediyor aslında, hatta bunun şöyle bir tartışması da vardı: Acaba bu 1 500 liralık karşı yan avukatlık ücretinin takibe konulduğunda o takipte avukatlık ücreti tahakkuk edecek mi? Bir görüş şöyleydi: Avukatlık ücretine avukatlık ücreti ta-

hakkuk etmez, öyle bir şey bence doğru değil. Çünkü bu bir alacaktır, alacağı bir takibe konulmuştur. Orada şu söylenebilir: İşte bu bazen kötüye kullanılıyor, hemen ilam alınır alınmaz takibe konuluyor. İşte bir haber verseydiniz, biz size verirdik, bu 500 lira için niye böyle yapıyorsunuz filan, hakkın kötüye kullanılmasını tartışmıyorum, ama prensip olarak çünkü alacaklı asildir, avukat da vekâleten işlem yapmaktadır. Müvekkiliniz bu şekilde bir işlem yapmışsa, o zaman bu parayı, bu alacağı müvekkilden tahsil etmek gerekir, talep etmek gerekir.

SALONDAN- Olması gereken açısından bir şey söyleyebilecek misiniz acaba? Olması gereken nedir?

MURAT AYDIN- Şöyle, ben bu çalışmaya ilk başladığım zamanlarda olması gereken açısından bunun asil olarak, yani bunun avukata hükmedilmesi gerektiğini savunuyordum. Kitabımın ilk iki baskısında da bunun tartışmalarını uzun uzun yapmıştım, ama şöyle, bunun yaratacağı sorunların daha da karmaşık olduğunu gördüm. Yani usul hukuku problemleri daha da büyüyecek ve daha da önemlisi avukatlık mesleğinin hep vurguladığım niteliği gereği avukat davanın sahibi haline gelir ve profesyonelliğini kaybeder. Artık alacaklı olan kendisi olur. Oysa avukatın bence başına gelebilecek en büyük sorun davanın sahibi haline gelmesidir.

SALONDAN- Teşekkür ederim, katılımcılara da teşekkür ederim. Sayın Candaş Beye sorum şudur: Tüketicilerin bizim malum avukatlık

ücret sözleşmelerinde artık tüketici mahkemelerinin konusu olacak dediniz. Böyle bir yasa değişikliği olmuş. Şimdi şöyle, tüketici kavramını nasıl açıkladık? Ticari mesleki faaliyetin kapsamında yapmayacak bu dava konusu olayı. Örneğin, ticari şirketi A.Ş. emlak alım satımı yapıyor diyelim, fakat işte bir hukuki sorunda avukatıyla sıkıntılar yaşamış ve avukatlık ücret sözleşmesi nedeniyle de mahkemelik oldular. Bu sefer bu tüketici mahkemesine mi gidecek?

CANDAŞ İLGÜN- Avukat Hanım, sizi yormayayım, şu uygulamada tacirin tüm faaliyetleri ticari sayılıyor. Yani örneğin, bir inşaat şirketi Tüketici Kanunu açısından anlatıyorum, ticaret şirketi bürosuna plazma aldı, led plazma, ama yazdığı Aykon İnşaat faturaya. Efendim, ben inşaat firmasıyım, bu plazmanın ticari faaliyetimle bir ilgisi yok. Bu nedenle bu ayıplı çıkarsa Tüketici Kanunu kapsamında yararlanayım dediği zaman daire diyordu ki hayır, tacirin tüm işleri ticari sayılır. O yüzden sizin az önce anlattığınız inşaat şirketi faaliyet alanıyla ilgili olmayan bir konuda bir avukat işiyle ilgili bir faaliyet yürütse dahi ticari şirket tüm işlerini ticari kabul ediyoruz. O yüzden tüketici mahkemesi görevli değildir diyoruz. O da Ticaret Kanunundaki hükümden dolayı.

MESUT ÖZKAN- Candaş Beyden cevabını rica edeceğim. Avukatla müvekkil arasında yazılı sözleşmenin bulunmadığı halde genel ispat kurallarına göre ücret konusunda ihtilaf çıkmışsa, genel ispat kurallarına göre çözülmesi

gerekecek. Müvekkil dedi ki yüzde 10, avukat dedi ki hayır, yüzde 15, bu durumda genel ispat kurallarına göre oranın yüzde 10 ya da yüzde 15 olduğu noktada tanık dinlenir mi, yoksa doğrudan Avukatlık Kanunu 164 ve devamına göre vekâlet ücreti hesaplanır mı?

CANDAŞ İLGÜN- Şöyle, ispat kuralları var. Zaten yemin hakkı hatırlattırabilir o oran yönünde, zaten o oran yönünden sorun yok, sözleşme olmasa Avukat Kanunu 164'teki avukatın emeğine göre yüzde 10-20 arasındaki oran içerisinde dediğim gibi avukatın emeğine göre yapılan hesaplamayı dairemiz onuyor.

MESUT ÖZKAN- Tanık bu konuda, yüzde 10-15 olduğu noktada?

CANDAŞ İLGÜN- Oran konusunda tanık dinlemiyoruz.

Av. KEMAL BOZKURT- Birinci sorum Candaş Bey: Candaş Bey, bu sulh olma meselesinde birtakım canlar yanabilir diye düşündüm. Anlaşılması için sözleşmeyi taraflar arasında müvekkille vekil arasında 1 milyon liralık da dava var. Avukat bir gün gidip dosyasına bakıyor ki taraflar anlaşmışlar, sulh olmuşlar. Davacı müvekkili feragat etmiş, sulh anlaşmasında yazıyor ki 30 bin liraya anlaştık. Burada vekâlet ücreti ne olacak? Hani uygulamanız, müvekkilin elde ettiği menfaat sulh miktarı üzerinden olduğu için burada iyi niyet kuralları, 1 milyonluk davaları 30 bin liraya anlaşmanın hayatın olağan akışına uygun olup olmayacağı tartışılacak

mı?

Diğer sorum Hâkim Murat Bey: Murat Bey, kambiyo takibine karşı bir itiraz yapılıyor avukat, arada hiçbir sözleşme filan yok. Sonra hem müvekkil davadan hem feragat ediyor, hem de icra dosyasında sulh olunuyor, hallediyorlar. Acaba sırf kambiyo takibine itiraz eden avukat o icra dosyasının da tarafı oluyor mu?

CANDAŞ İLGÜN- Sulh konusunda dediğiniz gibi gerçi 165. maddede özel olarak düzenlenen bir alan, ama biz daire olarak gerçek sulh olunan miktarı, gerçek o son alınan miktar değildir. Gerçek sulh olunan miktarı ispat davalı, yani burada davacı ispat etmeyecek. Davacı diyecek sulh olan miktar 1 milyon lira, yani dava değeri. Davalı direkt 30 bin diyecek. Burada artık 30 bin lira gerçek sulh miktarı olmadığı bariz, bu gerçek sulh miktarı değildir diye, yani bu ispat yönünden dava değeridir. Oradan 30 bin lira sulh olmaz diye düşünüyorum.

MURAT AYDIN- Sadece mercie, yani icra mahkemesine bunu bildirdiği için ve orada bir dava açtığı için dosya icra dosyasında, müdürlükteki dosyanın bir vekâleti söz konusu olmadığı için sadece o iş için avukatlığı üstlenmiş demektir.

HAKAN BAKSOY- Meslektaşım mı diye ben de tereddütte kaldım. Benim sorum Murat Beye veya Candaş Beye olacak. Bir firmada ful zamanlı olarak çalışan avukat, yani bağlı çalışan SGK kapsamında zamanla çeşitli davaları-

nı tabii takip ediyor. Bunun yanında o firmanın diğer kardeş firmaları, bağlı firmaları, vesaire var. Bunlar adına da çıkarılan vekâletnamelerle zaman içinde bazı davalarını sonuçlandırıyor. Fakat tabii asıl aidiyet diğer firmaya. Bu diğer firmalardan takip edilip sonuçlandırılan davalardan ücreti vekâlet doğar mı?

MURAT AYDIN- Şimdi şöyle, bizim her şeyi o kadar kayıtsız ve düzensiz yapıyoruz ki şimdi şirketin kardeşi olmaz, tüzelkişilerin kardeşlik ilişkisi olmaz. Tüzelkişi vardır, bir başka tüzelkişi vardır, bir başka tüzelkişi vardır.

HAKAN BAKSOY- İştirak halinde ya da bağlı şirketi kastediyorum.

MURAT AYDIN- Doğru, öyle söyleniyor, gerçekten de ben hepsinin işine bakmak için anlaştık biz bu vekille deniliyor.

HAKAN BAKSOY- Ama özel bir sözleşmede de bir ayrıntı yok, zamanla fiilen ortaya çıkıyor.

MURAT AYDIN- Şöyle, nasıl bu işi alıyor? Şöyle düşünelim: Bir kere kayıt sistemini nasıl tutacak avukat? Eğer siz X limitet şirketinin avukatıysanız ve oraya sigortalı olarak bağlı çalışıyorsanız size bu kapsamda vekâlet ediyorsa, Y limitet şirketinin vekâletini alırken hangi numarayı yazıyorsunuz, sosyal güvenlik numarası mı yazıyorsunuz, vergi numarası mı yazıyorsunuz vekâletnamede? Eğer vergi numarası yazıyorsanız sizin ayrı bir vergi kaydınız var demektir. Demektir ki o zaman siz kısmen bağlı

çalışan, kısmen de serbest zamanlı çalışan bir avukatsınız. Kısmen serbest zamanlı çalıştığınız dönemde aldığınız bir vekâlet ve iş söz konusuysa, burada Avukatlık Kanunundaki avukatlık sözleşmesi hükümleri, bağlı çalıştığınız kısım içinse iç hukuku hükümleri uygulanacaktır. Yani başka türlü zaten yapılabilecek bir şey yok, numara veremeyecektir, ama bir holding bünyesinde birden fazla şirketin çalıştığı, yani gerçek anlamda bir üst yönetimin olduğu, bu anlamda bir tüzelkişilik söz konusuysa ve sizi holding, yani üst tüzelkişilik sizi atamışsa, o zaman zaten siz o holdingin bağlı o iç ilişkisine göre iş tanımınız çerçevesinde hepsini bağlı çalışıyorsunuz demektir. Dolayısıyla ilişkinin boyutuna, kayıtlarına filan bakmak gerekir birazcık, hani bu soruya evet ya da hayır tam hemen söylenebilecek bir durum değil bence. O zaman zaten özel iş, zaten Avukatlık Kanunu.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Evet üstadım.

Av. NACİ YILMAZ- İcra takiplerinde mesele, 3-4 sene süren uzun takipler oluyor. Burada tasarrufun iptali davaları da söz konusu oluyor. Fakat müvekkille bir türlü bir yazılı yüzdellik sözleşmesi yapılmadı. En sonda tahsilat yapıldıktan sonra yüzde 10 Avukatlık Kanunundaki o 163, 164. maddelerde yüzde 10-20 arasında bir avukatlık ücreti söz konusu olur deniliyor. Biz bunu tahsil ettikten sonra hapis hakkımızı kullanıp, o yüzde 10'luk kısmı veya yüzde 15'lik kısmı kesip, müvekkilimize noter kanalıyla bunu bildirmemiz geçerli olur mu, bir zimmet

suçuna yol açabilir mi?

MURAT AYDIN- İzin verirseniz iki dakika bir açıklama yapmak istiyorum. Çünkü hapis hakkı konusu avukatlar bakımından artık çok ciddi bir tehdit durumunda, çünkü Yargıtay içtihatları gereğince ki yasanın düzenlemesi karşısında başka da seçenek olmadığını düşünüyorum. Avukat yargı görevini yapan olduğu için müvekkilinin parasını uhdesinde tutması zimmet suçunu oluşturmaktadır. Hatta eskiden hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma diyordu, erteleme hükmün geri bırakılması kapsamındaydı. Hatta yargı görevi yapanın zimmet suçunu oluşturuyor, nitelikli zimmet oluşturuyor. Bu bakımdan hapis hakkını iyi kullanmak gerekir, dikkatli kullanmak gerekiyor.

Şimdi bir de şey var, UYAP çıktı mertlik bozuldu, müvekkillere böyle SMS gidiyor. Paranız geldi, bilmem ne, vay işte paramızı almış filan deniliyor, ama burada iki şey var: Bir, aydınlatma yükümlülüğü. Ne parası aldık? Hesaplaşmaya davet. Ne parası aldık, niye aldık, kaç para aldık? Matbu ve yuvarlık ibralar geçerli değil. Yani bu dosyadan kalan bütün hak ve alacağımı aldım geçerli değil, ne aldın, ne kadar aldın, hangi iş karşılığı aldın? Paranın tamamı tahsil edilmişse, tamamı üzerinden avukatlık ücretini kesmesi mümkünse de kısmi tahsilatta garameten tahsilat yapması gerekir. Yani 100 000 liralık alacağın 10 000 lirası tahsil edildi, avukat da dedi ki benim ücret alacağım zaten 10 000 lira, işte 10 000 liramı aldım. Bundan

sonraki taksitleri sana ödeyeceğim diyemez. Bu önceden disiplin kurulunun, Barolar Birliği Disiplin Kurulunun kararıydı. Şimdi bunu Yargıtay ücret uyuşmazlıklarına da uygular. Alacağın yüzde 10'unu almışsan ücretinin de yüzde 10'unu kes diyor. Hapis hakkını kötüye kullanmak ya da hapis hakkını yanlış kullanmak tek başına güveni sarsıcı eylem sayılıyor. Ya haklı azille karşılaşıyorsunuz ya da daha vahimi zimmetle karşılaşıyorsunuz. Para alınmışsa bir kere zaten borçlar hukukunun temel prensibi ... bir daha öder. Yani ödemeyi ispatlayamıyorsanız, banka kanalıyla göndermemişseniz, yazılı belge almamışsanız, ya işte verdik, ... tekrarlanır. Dolayısıyla para işin içine girdiği zaman zaten her şey karman çorman oluyor. Hapis hakkı konusundaki ayrıntılara biraz daha dikkat etmenizi rica edeceğim. Çok uzun uzun anlatamıyorum, hem disiplin yönünden, hem avukatlık sözleşmesindeki haklı haksız azil yönünden, hem de ceza soruşturması bakımından avukatın ciddi sorumluluğunu gerektirir.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Evet, son bir soru. Değerli arkadaşlarım, beni affedin lütfen, saat 17.00 oldu ve 17.00'de biz salonu teslim etmek zorundayız. Değerli konuşmacılarımız 2.5 saatte ter döküyorlar. Ben yeşil gömleli arkadaşşıma vereceğim. Eğer vakitleri müsait olursa değerli konuşmacılara salonun dışında da bu soruları tevcih edebilirler. Buyurun.

SALONDAN- Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım. Ben Candaş Bey'e avukatlık ücret

tarifesinde alttan ücret kararlaştırılmaz, ücretsiz dava alınsa baroya bildirilmek zorunda. Asgari ücret tarifesinin altında ücret kararlaştırıldığında bu geçerli midir, geçerliyse eğer Ali Kemal Beye sormak isterim, maliyeye başımız belaya girmez mi? Çünkü işin mali yönü de var. O yönden ciddi korkularımız var.

Av. ALİ KEMAL ALPARSLAN- Üstadım, asgari ücret tarifesinin altındaki bir sözleşme geçerli değil. Dolayısıyla bu konudaki alacak asgari ücretten aşağı olamaz. Orada hiçbir tereddüdünüz olmasın. Ben 1 500 lira alacaktım, defterime efendim, müvekkilimden 1 000 lira aldım şeklindeki bir beyan yarın bir vergi denetiminde sizi sıkıntıya sokar. Dolayısıyla ona titizlik göstermek gerekir.

Av. NECMİ ŞİMŞEK- Ben değerli konuklara, katılımlarıyla bizleri aydınlatan değerli katılımcılara ve özellikle bu panelin tertibinde emeği geçen Meslek Sorunları Kurulu Başkanına, yönetim kurulu üyelerine hassaten teşekkürler ediyorum, hepinize sevgiler, saygılar sunuyorum.

